

འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྤྱི་བཙའ་ཁྲིམས་ ༢༠༢༢ ཅན་མ།

Biodiversity Act of Bhutan 2022

འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས།
PARLIAMENT OF BHUTAN

ཚོགས་དཔོན།

ཨོམ་མི་ལོ་ ༤/ ༣༣༦༩

ལྷོ་ཚོས་ ༡༥.༠༧.༢༠༡༩ ལུ།

༣ མི་རྒྱུ་ལོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་ཁྲིམ་ཚོགས་ལུ། དོན་འབྲས་ འདི་མི། འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་གསུམ་པའི་
ཚོགས་ཐངས་ ༧ པའི་ནང་ལས་ ཚའཛོག་ཐུབ་ཡོད་པའི་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༩ ཚན་མ་དེ་
འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཚོག་གི་ཞབས་ལས་ གནས་ལོ་རྒྱུ་ལོ་ལྷོ་ ༥ པའི་ཚོས་ ༡༧ ལུ་འབྲུག་གི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷོ་ ༧ པའི་
ཚོས་ ༡༥ ལུ། བཀའ་རྒྱུ་ལོ་ནམ་དང་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ། དེར་ལྷན་ཁག་གི་རྟོངས་ལས་ བསྐྱར་སྤོང་རྒྱལ་མཐུན་མཛད་དགོས་བཅས།
ཞེས་རང་ལུགས་གནས་ལོ་རྒྱུ་ལོ་ལྷོ་ ༥ པའི་ཚོས་ ༢༧ ལུ།

(Handwritten signature)
(དང་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་)

འདམ།

༡. དག་ཤོས་མངའ་བདག་རྒྱལ་གཞི་མཚོག་ལུ། ལྷན་སྡོད།
༢. གཞུང་སྤྱི་དབུ་ཁྲིམ་པའི་ མི་རྒྱུ་ལོ་ནམ་དང་ལྷན་ཁག་གི་ཁྲིམ་ཚོགས་ལུ། ལྷན་འབུལ།
༣. དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྤྱི་དབུ་ཁྲིམ་པའི་ མི་རྒྱུ་ལོ་ནམ་དང་ལྷན་ཁག་གི་ཁྲིམ་ཚོགས་ལུ། ལྷན་འབུལ།
༤. འབྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་མཚོགས་སྤྱི་ལོ་ མི་རྒྱུ་ལོ་ནམ་དང་ལྷན་ཁག་གི་ཁྲིམ་ཚོགས་ལུ། ལྷན་འབུལ།
༥. ལྷན་གཞུང་མི་རྒྱུ་ལོ་ནམ་དང་ལྷན་ཁག་གི་ཁྲིམ་ཚོགས་ལུ། ལྷན་འབུལ།
༦. མི་རྒྱུ་ལོ་ནམ་དང་ལྷན་ཁག་གི་ཁྲིམ་ཚོགས་ལུ། ལྷན་འབུལ།
༧. ལྷན་གཞུང་དབུ་ཁྲིམ་པའི་ལྷན་ཁག་ལུ།
༨. མོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིམ་པའི་ དང་ལེན་བྱ་ཚེད།

མཚན་བརྗོད།

སྐྱེན་སྲོངས་སུམ་ཅེན་ཞིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་།
ཞིང་ནས་འཕོས་པའི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་འཛིན་འོག་།
དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བྱ་བརྒྱད་འབངས་འཁོར་རྣམས་།
བསོད་ནམས་འབྲུམ་ལྷན་དགའ་སྦྱིད་ལོངས་སྤྱོད་ངོམས་།

སྟོད་ལ་གངས་ཅི་ཅན་རྣམས་ཁ་བས་བསྐྱོར་།
བར་ལ་མ་ཚོས་ལོ་ཐོག་སྟོན་ཤིང་གང་།
སྐད་ལ་ཚུ་ཆེན་གཙང་ཚུའི་འུར་སྐྱ་ཆེ།
རང་བཞིན་མཛེས་པའི་དོ་རྟགས་འབྲུག་ལུ་ཡོད།

འོར་བུ་སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྐྱེ་ཐོན་ཁུངས་དེ།
བྱིན་ཅན་འབྲུག་གི་ས་ཁོངས་ཡོངས་ལ་བྱབ།
རིགས་རྒྱུན་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མ་ཉམས་པར།
ཡུན་བརྟན་ཉམས་སྲུང་གཙོ་རིམ་ཐབས་ཤེས་སྦྱིང་།

འབྲུག་ལུ་སྐྱེ་ལྷན་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་འབྲེལ།
རིགས་སྐྱེ་རིགས་སྐྱེལ་ཐོབ་དབང་སྲུང་སྦྱོབ་དེ།
འབྲུག་དང་འབྲུག་མི་རྣམས་ཀྱི་ལེ་སན་དམིགས།
འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྐྱེའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྐྱེལ།

དཀར་ཆག།

དོ་སྤྱོད།	༡
ལེའུ་ ༡ པ། སློན་བཟོད།	༢
མཚན་གནས།	༢
ལྷན་ཚད།	༢
ཆ་མེད།	༢
སྦྱོར་འཇུག།	༢
དམིགས་ལུལ།	༤
ལེའུ་ ༢ པ། གཙུག་སྡེའི་སྤྱི་གཞི།	༥
རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན།	༥
རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ལུ་འགན།	༥
ཚོགས་ཐབས།	༦
རྒྱལ་ཡོངས་དོ་ཚབ་གཙོ་ཅན།	༦
རྒྱལ་ཡོངས་དོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་ལུ་འགན།	༦
ལེའུ་ ༣ པ། ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་མི།	༧
ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་མི།	༧
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་སྦྱོང་མི།	༡༠
བཀག་དམ་ཅན་གྱི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས།	༡༡
ལེའུ་ ༤ པ། སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྣ་གྱི་སྲུང་སྦྱོབ་དོན་ལུ་སྲུང་ཇ་ནེ་རིམ་ལམ་ལུགས།	༡༡
སྲུང་སྦྱོབ་གྱི་གནད་དོན།	༡༡
གསར་ཐོན།	༡༢
དོ་རྟོགས་མཛོན་གསལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན།	༡༢

རིགས་མཚུངས།	༡༢
འགྱུར་མེད།	༡༢
དོན་གསུང་དབྱེ་བ་དོན་བཟུང།	༡༩
འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ལག་ཁྲིམ།	༡༩
ཐོབ་དབང་གནང་བ།	༡༩
ཐོབ་དབང་འཆང་མི་གི་གནང་བ་དགོ་པའི་བྱ་སྐོ།	༡༩
ཐོབ་དབང་གནང་བ་ལས་ཡངས་ཆག།	༡༩
ཞིང་པའི་ཐོབ་དབང།	༡༩
རིགས་སྐྱེལ་མིའི་གོངས་ཡངས་ཚུ།	༡༩
ཐོབ་དབང་གི་དུས་ལུན།	༡༥
ཐོབ་དབང་རྗེས་པ།	༡༥
དེས་དགོས་ཚོག་ཐམ།	༡༥
དེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་དགོས་མཁོ་གཞན།	༡༥
ཡངས་ཆག་ལས་འགལ་བ།	༡༥
སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ལུ་ཡིག།	༡༧
བཏག་ཞིབ།	༡༧
མིང་བཏགས།	༡༧
སོན་རིགས་ལག་ཁྲིམ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་མཚམས།	༡༧
དཔེ་གསར་ཁྲིམས་དབང་གི་འབྲེལ་མཚམས།	༡༨
རིགས་སྐྱེལ་མི་ཚུ་གི་ཐོབ་དབང་ཆ་གནས་མེད་པ།	༡༨
རིགས་སྐྱེལ་མི་གི་དབང་ཆ་མེད་བཏང་བ།	༡༨
ལེའུ་ ༥ པ། རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད།	༡༩
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད།	༡༩
ཐོབ་སྤྱོད་གོས་འཆང།	༡༩

སྤྲོད་བཅའ་སྤྲོད་གནང་བ།	༢༠
ཚོག་ཐམ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།	༢༡
སྤོན་དཔྱད་གན་རྒྱ་དང་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ།	༢༡
སྦྱིར་བཏང་བྱ་རིམ།	༢༡
སྤོན་དཔྱད་གན་རྒྱ།	༢༢
ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ།	༢༣
གནས་པའི་ལག་ཁྱེར།	༢༤
རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གན་རྒྱ།	༢༤
བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤོ་ཤིང་གི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཐོབ་སྦྱོང།	༢༥
གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གྱི་གན་རྒྱ།	༢༤
དཔེ་ཚད་སྤོ་བཤུད་ལག་ཁྱེར།	༢༤
ལེའུ་ ༤ པ། སྤར་སྤོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་གི་ཐོབ་སྦྱོང།	༢༥
ཡིག་ཐོག་བཀོད་ནི་དང་ མི་ཉམས་རྒྱན་སྦྱོང་དེལས་ཉེན་སྲུང།	༢༥
མི་སྤྲེའི་བྱ་རིམ།	༢༦
སྤར་སྤོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་སྦྱོང་མི།	༢༦
སྤར་སྤོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་གི་ཐོབ་སྦྱོང།	༢༧
རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤར་སྤོལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་	
བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ།	༢༧
ལེའུ་ ༥ པ། འང་མཉམ་དང་སྦྱི་སྦྱོམས་གྱི་ཁེ་སན་བགོ་བཤའ།	༢༧
སྤོ་རིག་རྒྱ་དངོས་གྱི་ཐོབ་དབང།	༢༠
ལེའུ་ ༦ པ། འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ།	༢༡
འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ།	༢༡
མ་དངུལ་གྱི་དགོས་དོན།	༢༢
མ་དངུལ་ལུ་ཕན་གྲོགས།	༢༢
རྩིས་ཁྲ་དང་རྩིས་ཞིབ།	༢༣

ལེའུ་ ༩ པ། ཐོ་དེབ་འཛིན་ཐོ་དང་མཇུག་བསྐྱེལ།	༣༣
ཐོ་དེབ།	༣༣
འཛིན་ཐོ།	༣༣
རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་མཇུག་བསྐྱེལ་གཏང་བཅངས།	༣༤
ལེའུ་ ༡༠ པ། བསྟར་སྦྱོང་གི་དབང་ཚད།	༣༤
བསྟར་སྦྱོང་འགོ་དཔོན།	༣༤
གསང་བའི་གནས་ལུགས།	༣༥
ལྷ་རྟོག་དང་ལུལ་འཚོལ།	༣༥
ཞིབ་དཔྱད་གི་དབང་ཚད།	༣༥
ཨང་གནས་ཅན་གི་ཡིག་ཚའི་ཐོབ་སྦྱོང།	༣༤
སྦྱེལ་འབྲེན་བཀག་ཅི་བཅན་འཚོལ་དང་བཅན་ལེན་འབད་ཅིའི་དབང་ཚད།	༣༤
འཇུལ་བ་དང་ བཅན་འཚོལ་ དེལས་ བཅན་ལེན་གི་དབང་ཚད།	༣༧
ལེའུ་ ༡༡ པ། གཞོན་འགོལ་དང་ཉེས་བྱ།	༣༧
རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཡང་ན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྦོལ་ཤེས་ཡོན་གི་ཁྲིམས་འགལ་ཐོབ་སྦྱོང།	༣༧
གནང་བ་མེད་པའི་ཞིབ་འཚོལ་གྱུ་བ་འབྲས་རྩ་སྦོ་བལྟད།	༣༩
སྦྱེ་ལྡན་ཐོན་ཁུངས་རྩ་གི་ དཔེ་དང་ དཔེ་ཚད་ མ་སྦྱོང་མི།	༣༩
ལེའུ་ ༡༢ པ། ལྷ་ཚོགས།	༣༩
ཕྱིའི་མ་ཙུ་གཞི་བཅུགས།	༣༩
འགན་ཁིལས་ཉེན་སྦྱོབ།	༣༩
བཅའ་ཡིག་བཟོ་ཅིའི་དབང་ཚད།	༣༩
འཕྲི་སྒྲོན།	༣༩
ཚོག་དོན་གི་དབང་ཚད།	༤༠
ངས་ཚོག།	༤༠

དོན་མཛད།

དེ་ཡང་ ཕ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་གིས་རྒྱལ་ཁམས་ལུ་གནང་མི་ རང་བཞིན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ ས་གཏེར་ གཙང་ཚུ་
མཚོ་ དེ་ལས་ནགས་ཚལ་ཚུ་གི་ཐོབ་དབང་ཁྲིམས་གྱི་ཚད་འཛིན་འབད་ཡོད་མི་འདི་ གཞུང་གིས་ཁྲུང་ས་
ལྷན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་ མི་སྲེའི་གོང་འཕེལ་གཏང་བའི་སྐབས་ སྐྱེ་ལྷན་གནས་སྤངས་ཚད་སྟོམས་ལུན་
བརྟན་གོང་འཕེལ་བཙུན་ཐབས་བཟོ་ནི་གི་འགན་འཁུར་དང་འབྲེལ་ཏེ།

དེ་ཡང་ ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་མཁུན་རྒྱ་ཚན་གྱི་མི་དབང་རིམ་བྱོན་ཚུ་དང་ འབྲུག་མིའི་སྤར་སྲོལ་གྱི་
ཡིད་ཆེས་དང་ མི་སྲེའི་སྤར་སྲོལ་གྱི་བལྟ་ལུགས་དང་ གལ་གནད་ཚན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་བ་
རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཚུ་གིས་ ཉེན་སྲུང་འབད་དེ་ཡོད་མི་ འབྱོར་ཆེའི་སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་
ཚུ་ རོས་འཛིན་འབད་དེ།

དེ་ཡང་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྷན་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ལས་བརྟེན་པའི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕན་ཁུངས་
རྒྱལ་ཡོངས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་དང་ སྐྱེ་ལྷན་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ལུན་བརྟེན་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་
དེ་ སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་ཉམས་སྲུང་འབད་དེ་ སྤྲོད་དང་ བཟོ་བྲལ་ སོ་ནམ་ གཞན་ལག་ལེན་གྱི་རྣམས་དང་
ཐོན་སྐྱེད་ དེ་ལས་ རྒྱ་རྣམས་ཚུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་བཙུན་ཐབས་བཟོ་སྟེ།

དེ་ཡང་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་དང་ སྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་
ཐོབ་སྤྱོད་དང་བཀོལ་སྤྱོད་ཚད་འཛིན་འབད་ནི་འདི་ གལ་ཆེམ་རོས་འཛིན་འབད་དེ།

དེ་ཡང་ སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་ཉམས་སྲུང་གོས་དང་ བཀོལ་དཔུང་གཞིའི་གན་འཛིན་གྱི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་འདྲ་མཉམ་དང་ སྤྱི་སྟོམས་གྱི་ཁེ་ཕན་བཀོ་
བཤའ་དང་ རྒྱལ་སྤྱི་བཟའ་འབྲུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཤིང་ཆིངས་ཡིག་ནང་ ཕ་
ཕན་ཡིན་མ་ལས།

འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཆ་འཛིན་མཛད་གྲུབ།

ལེའུ་ ༡ པ།
སྒྲིབ་བརྗོད།

མཚན་གནས།

༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྤེལ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༢༢ ཅན་མ་ཡིན།

འགོ་འཇུག་སྒྲ་ཚེས།

༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ རང་ལུགས་གནམ་ལོ་རྒྱུ་སྤྲུལ་ལོ་ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༧ ལུངས་ སྤྱི་ལོ་
༢༠༢༢ ཟླ་ ༧ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ བསྟར་སྤོང་འབད་དགོ།

ཁྱབ་ཚད།

༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་ས་ཁྱོན་ཡོངས་ལུ་ ཁྱབ་ཚད་ཡོད་པ་ཡིན།

ཆ་མེད།

༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྤེལ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༩ ཅན་མ་དང་ དེའི་འོག་ལུ་
ཡན་ལག་གི་ཁྲིམས་བཟོ་ཡོད་མི་དང་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་མི་ དེ་ལས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་
འཁོར་སྤུང་སྐྱབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༧༩ པ་རྒྱུ་ཆ་མེད་བཏང་མ་ཡིན།

སྤྱིར་འཇུག

༥. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྤེལ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༡༩༩༩ ཅན་མ་གྱི་དང་
ཡུལ་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྤོང་ནི་དང་ འབྲུག་གི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ དེའི་འབྲུང་རྫས་རྒྱ་
རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ལས་ ཡང་ན་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་མེན་མི་ལས་ཐོབ་སྤོང་ ཡང་ན་ བཀོལ་
སྤོང་འབད་ནི་ལུ་འཇུག།

༦. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྗན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤུང་སྤོང་ལུ་ཡོན་ཀྱི་
གོ་སྐབས་ལེན་ནི་དང་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ལུ་འཇུག་དགོ།

ཨིན་རུང་ སྲར་སློལ་ཤེས་ཡོན་དེ་ ས་གནས་ཀྱི་མི་སྡེ་ཚུ་གི་ནང་འཁོད་ ཡང་ན་ མི་སྡེ་ཚུ་གི་བར་
ན་ རང་སོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྡེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ བགོ་བཤའི་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་ནི་ དེ་
ལས་ བརྗེ་སོར་འབད་ནི་ཚུ་ལུ་མི་འཇུག།

མ. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ རིགས་སྒྲ་དང་ རིགས་ དེ་ལས་ རིགས་
སླེལ་མིའི་ ཐོབ་དབང་ཚུ་སྤྱད་སྤོབ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ རིགས་སྒྲ་གསར་པ་དང་ དེ་ཚུའི་ ཉམས་
སྤུང་དང་ ལེགས་སྦྱར་ དེ་ལས་ ཐོབ་ནི་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་མི་ སོ་ནམ་ཞིང་པའི་ཐོབ་དབང་
གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་ སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་པ་ཨིན།

ཉ. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ ཐད་ཀར་ལག་ལེན་དང་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཉེར་སྤྱོད་མཁོ་ཆས་སྡེ་ཚོང་
སྦྱར་འཐབ་ནི་དང་ བགོ་བཤའ་རྒྱབ་ནི་ དེ་ལས་ བརྗེ་སོར་འབད་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ལཱ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་
ལུ་མི་འཇུག།

ཨིན་རུང་ ཉེར་སྤྱོད་མཁོ་ཆས་སྡེ་ཚོང་སྦྱར་དང་ བགོ་བཤའ་ དེ་ལས་ བརྗེ་སོར་འབད་ཡོད་པའི་
སྐྱེ་ལཱ་ཐོན་ཁུངས་ཅིག་ རྒྱལ་ལས་ཞིབ་ཚོལ་ཡང་ན་ཚོང་སྦྱར་གྱི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་བྱབ་ཚད་ཡོད།

ཏ. འགོ་བ་མིའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་བྱབ་ཚད་མེད།

ཉའ. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ བདག་དབང་སྤྱད་སྤོབ་ཐོག་གི་རིགས་སྒྲ་ལུ་མི་འཇུག།

ཉཡ. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་ ཉེ་རིང་དང་སྤྲུགས་ཏེ་ མི་མང་གི་སྤྲིགས་
ཁྲིམས་དང་ སྤྱོད་ལམ་སོ་ནམ་ཞིང་པའི་སྤྱིར་བཏང་མཐའ་དོན་ ཡང་ན་ སྲར་སློལ་ཐོབ་དབང་ཚུ་
སྤྱད་སྤོབ་འབད་ནི་ལུ་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ཚོང་སྦྱར་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་སྲོན་འགོག་ལུ་མི་འཇུག།

དམིགས་ལུལ།

༡༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དམིགས་ལུལ་དེ་ཡང་།

- (༡) རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཅོན་ངེས་གཏན་བཟོ་ནི་དང་ འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་ ཁོང་རའི་སྐྱེ་ལྷན་ ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་གཉེར་འཛིན་པ་བཟོ་ནི་དང་།
- (༢) སྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཉམས་སྲུང་དང་ ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྤོང་ནི་ �གོང་འཕེལ་གཏང་ བྱི་དང་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁུངས་དང་ འབྲེལ་ཡོད་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ལུ་ བརྩི་ མཐོང་ངེས་གཏན་བཟོ་ནི།
- (༣) དིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཤེས་ཡོན་དང་ དིག་པ་གསར་བཏོང་ ལག་ ལེན་ཚུ་ རོས་ལེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནི།
- (༤) ཞིབ་འཚོལ་དང་ ཚོང་འབྲེལ་ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ དིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་སྤོང་གུ་མཚམས་འཛིན་འབད་ནི།
- (༥) ཞིབ་འཚོལ་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ དིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ ལག་ལེན་འབྲེལ་མི་ལས་ཐོན་པའི་ ཁེ་ཕན་ཚུ་ དྲང་བདེན་དང་ འབྲེལ་ཉམ་གྱི་སྐོ་ལས་ བགོ་བཤའ་འབྲེལ་ནི་ཡོད་པ་ ངེས་གཏན་བཟོ་ནི།
- (༦) ཞིང་པ་དང་ དིགས་སྐྱེལ་མི་ཚུ་གི་ ཐོབ་དབང་རོས་ལེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནི།
- (༧) ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་གསར་ ཡང་ན་ སྤྱི་ཤིང་དིགས་སྐྱེལ་མི་ཚུ་ གི་ ཐོབ་དབང་ཁྲིམས་ཡིག་ཚུ་ནང་ སྲུང་སྐྱོབ་འབད་དགོ་པའི་གྲངས་སྲུང་ཚུ་དང་མི་ཚུ་གི་ དིགས་སྐྱེལ་ཁྲིམས་ཐོག་ལས་ངེས་འཛིན་འབད་ནི་དང་ དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ངེས་འཛིན་འབད་དེ་ ཡོད་པའི་ཞིང་པ་ཚུ་གི་ སྤྱི་ཤིང་དིགས་སྐྱེལ་ལེགས་སྤོང་དང་གསར་བཏོང་ཐོག་ གསལ་སྤོང་ འབད་དེ་ ཞིང་པ་ཚུ་གི་བདེ་སྤོང་ ཡང་ན་ སྲུང་སྲོལ་མ་འདྲམ་སྐྱེལ་ཚོགས་ཚོང་དོན་གསོ་ སྤོང་བཟུམ་མའི་སྐོ་ལས་ ཁེ་ཕན་བགོ་མཐུན་གྱི་དགོས་དོན་སྐྱབ་ཚུ་གསལ་བཟོ་ནི།

ལེའུ་ ༩ པ།
གཙུག་ལྷེའི་སྤྲི་ག་ཆ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན།

༡༩. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་འདི་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་འཇུག་མི་ཚུ་བཙུགས་ཐོག་ལས་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི།
- (༡) ལྷི་འཛིན། སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་སློན་པོ་དང།
 - (༢) འཇུག་མི་གཅིག། རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས།
 - (༣) འཇུག་མི་བཞི། སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གིས་ངོས་འཛིན་འབད་བའི་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་ལས།
 - (༤) འཇུག་མི་དྲུང་ཆེན། རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྣ་ལྟེ་བའི་འགོ་འཛིན།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ལཱ་འགན།

༡༠. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ལཱ་འགན་དེ་ཡང།
- (༡) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ཚུལ་བཞིན་བསྟར་སྦྱོད་འཐབ་ནི་ལུ་ངེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང།
 - (༢) སྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཉམས་སུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོད་ནིའི་དོན་ལུ་ བྱ་སྤབས་བདེ་བའི་གནས་སྟངས་དང་ བཅའ་ཁྲིམས་ལྟར་མཐུན་ཚུ་ཚུ་གསར་བཟོ་ནི།
 - (༣) རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་གོས་འདེབས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ཐོབ་སྦྱོད་གོས་འཆར་ཆ་འཛོག་ཡང་ན་ བཀག་ཆ་འབད་ནི།
 - (༤) རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་བཀའ་རྒྱ་ཚུ་གནང་ནི།

- (ལ) སྲོ་གིང་རིགས་སྣ་དང་ སོ་ནམ་ཞིང་པ་ དེ་ལས་ རིགས་སྐལ་མི་ཚུ་གི་ སྲུང་སྐྱོབ་ རེས་གཏན་བཟོ་ནི།
- (ཅ) རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྣའི་ཐབས་བྱས་དང་ ལག་ལེན་འཆར་གཞི་ཚུ་དུས་ཚོད་ཁར་བསྐྱར་བཟོ་རེས་གཏན་འབད་ནི།
- (ཆ) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་གྲུབ་ཐབས་ལུ་རེས་པར་མཁོ་བའི་ལཱ་འགན་གཞན་འབད་ནི།

ཚོགས་ཐེངས།

༡༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ ཚོགས་ཐེངས་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ ཚེད་དུ་བཀོད་ཡོད་མི་དང་འཁྲིལ་ ཚོགས་དགོ།

རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན།

༡༦. སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྣ་ཉེ་བ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ཨིན།

རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་ལཱ་འགན།

- ༡༧. རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་ལཱ་འགན་དེ་ཡང་།
 - (༡) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་ དགོངས་དོན་ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལུ་ བདག་སྐྱོང་འཐབ་མི་དང་།
 - (༢) རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་འདི་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྐྱོད་དང་ ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའ་དང་འབྲེལ་བའི་བན་དོན་གྱི་དོན་ལུ་ གནས་སྤྱད་ཉེ་བ་དང་དཔེ་སྐྱུན་དབང་འཛིན་ཨིན།
 - (༣) རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་དང་ སྐྱེ་ལྗན་བསྐྱེ་ལེན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་བཅོལ་འཛོག་པའི་ལག་འགན་འབག་དགོ།

- (༤) རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆ་
རའི་དོན་ལུ་ཐོབ་སྟོན་གྱི་གྲོས་འཆར་ལེན་ཏེ་བྱ་རིམ་གྲུབ་ནི།
- (༥) རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གནང་བ་ཐོག་ མཐུན་སྦྲིག་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་
སྟོན་དཔུང་གན་རྒྱ་དང་ཐོབ་སྟོན་དང་ ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ རྒྱ་ཆསོ་བཤུད་གྱི་གན་
རྒྱ་ དེ་ལས་ གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆསོ་བཤུད་གྱི་གན་རྒྱ་རྒྱ་བཟོ་ནི།
- (༦) རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཡང་ན་
གཉིས་ཆ་རའི་ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་སྐྱར་ལས་བརྟེན་པའི་ ཁེ་ཕན་རྒྱ་འབྲེལ་མཉམ་དང་སྦྱི་
སྟོམས་ཐོག་ བགོ་བཤའ་འཐོབ་ཐབས་ལུ་ མཐུན་སྦྲིག་དང་ལྷ་རྟོགས་འབད་ནི།
- (༧) ཐོབ་སྟོན་གྲོས་འཆར་ཆ་འཛོག་ཡང་ན་བཀག་ཆ་འབད་ནི་སྐོར་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་
དབང་འཛིན་ལུ་ གྲོས་འདེབས་སུལ་ནི།
- (༨) ཐོབ་སྟོན་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་ གནས་སྤྱད་ལྟེ་བའི་ནང་ བན་དོན་བསྐྱར་ཞིབ་དང་
དཔེ་བསྐྱུན་འབད་ནི།
- (༩) རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་ ལྷ་རྟོགས་དང་ལུལ་
འཚོལ་གྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི།
- (༡༠) ཐོབ་སྟོན་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེད་སེལ་ཡིག་ གན་རྒྱ་མཐུན་འགོས་
ཡང་ན་ དཔུང་གཞིའི་གན་འཛིན་ གང་རུང་རྒྱ་ནང་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་ཚབ་འབད་ནི།
- (༡༡) མི་མང་དང་ཁེ་བྱོར་ཅན་རྒྱ་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱའི་ཉམས་སྲུང་དང་ ཡུན་བརྟན་
སྟེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་ ཐོབ་སྟོན་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའ་རྒྱ་གུ་ གོ་བན་སྟེལ་ནི་
དང་ ཤེས་ཡོན་བྱིན་ནི་རྒྱ་ཡར་བྲག་གཏང་ནི།
- (༡༢) རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྐྱེ་ལྡན་རིགས་སྤྱི་སྐོར་ དབྱེ་རིམ་དང་ ལུགས་མཐུན་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་འགོ་
འདྲེན་འཐབ་ནི།

- (༡༣) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་གཞོན་འགོལ་ག་ཅི་འཐབ་རུང་རྒྱ་མཚན་ལྟན་པའི་དུས་ལུན་ནང་འཁོད་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྟན་དབང་འཛིན་ལུ་སྟན་ལུ་འབད་ནི།
- (༡༤) ཐོབ་སྦྱོང་གོས་འཆར་དང་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་གོས་ཚོད་ཚུ་གི་ལོ་བསྟར་སྟན་ལུ་བཟོ་ནི།
- (༡༥) རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྟན་རིགས་སྤའི་ཐབས་བྱས་ཚུ་དང་ལག་ལེན་འཆར་གཞི་གི་བསྟར་སྦྱོང་འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི།
- (༡༦) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་དགོས་མཁོའི་ལཱ་འགན་གཞན་ཚུ་འགྲུབ་ནི།

ལེའུ་ ༣ པ།
ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་ནི།

ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་ནི།

- ༡༥. སྐྱེ་ལྟན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གིས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཐོབ་དབང་འདི་རྒྱལ་ཁམས་ལུ་ཡོད་པ་དང་དོན་ཚན་འདི་ནང་འཁོད་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཐོབ་དབང་འདི་གི་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་མི་སྡེའི་ཐོབ་དབང་ཚུ་རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་གཞན་གཞན་ཅན་འཐོན་ཚེ་ཆ་མེད་གཏང་ཚོགས།
- ༡༦. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྟན་དབང་འཛིན་གྱིས་ཡར་ཤག་གཏང་དགོས་དེ་ཡང་།
 - (༡) སྐྱེ་ལྟན་རིགས་སྤའི་ཉམས་སྲུང་དང་སྐྱེ་ལྟན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་ནི་དང་།
 - (༢) བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་རི་སྐྱེའི་འབྲུ་རིགས་བརྩིས་པའི་སོ་ནམ་སྐྱེ་ལྟན་རིགས་སྤའི་ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་ནི།
 - (༣) ལུགས་ཡངས་སོན་གྱི་རིམ་ལུགས་འོག་ཞིང་པ་ཚུ་གིས་ཞིང་ཁར་བསག་པའི་སོན་ཡང་ན་སྐྱེས་འཕེལ་གྱི་རྒྱ་ཆ་བསག་པ་ལག་ལེན་འཐབ་པ་བརྗེ་སོར་དང་ཉུ་བཙོང་

འཐབ་ནི་བརྩིས་པའི་ ཉེན་སྲོལ་སྤོང་ཡོད་པའི་རིགས་སྣ་ཚུ་ བསག་ནི་དང་ ལག་
ལེན་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་ བརྗེས་འབད་ནི་འཐབ་དབང་།

༢༠. རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཚུ་ཚུ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ སྤྱི་ལཱ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཡར་ཤྱག་
གཏང་ཐབས་ལཱ།

(༡) རིགས་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་འི་ ཐོབ་སྤོང་དང་ བཀོལ་སྤོང་གི་རྒྱུ་སྤྱི་ལཱ་འཐབ་དགོཔ་དང་།

(༢) རྒྱལ་ཡོངས་རིགས་རྒྱུ་མཚོན་ཁང་ཚུ་ཚུ་བརྟན་བཟོ་དགོ།

(༣) སྤོ་ཤིང་གི་དབྱེ་རིམ་དང་ ལུགས་མཐུན་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་ཚུ་ རྒྱ་སྤྱི་ལཱ་དགོ།

(༤) རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ལས་མེན་མི་ སྤོ་ཤིང་བསྐྱེད་ཚུ་ ཡུན་རིང་སྤྱི་ ཉམས་སྲུང་འབད་
ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་སྤྱི་ལཱ་ འཛིན་སྲུང་འཐབ་དགོ།

(༥) ཞིང་ཁར་ སྤོ་མོར་རིགས་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ དང་ སྤར་སྤོལ་ལོ་ཐོག་བརྩིས་པའི་ རི་སྤྱི་འི་
ཐོག་རིགས་ཚུ་ ཉམས་སྲུང་འབད་ནི་ཚུ་ སྤྱི་ལཱ་བཟོ་དགོ།

(༦) སྤྱི་ལཱ་རིགས་སྤྱི་ལཱ་དང་དོན་དང་སྤྱི་ལཱ་གསར་ཐོབ་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་བཅོལ་འཛོགས་སྤྱི་
སྤྱི་བཟོ་དགོ།

(༧) སྤྱི་ལཱ་རིགས་སྤྱི་ལཱ་སྲུང་དང་ ཡུན་བརྟན་སྤྱི་བཀོལ་སྤོང་འབད་ནི་དོན་ལུ་ མི་མང་
ཚུ་གྲལ་གཏོགས་འབད་དགོ།

༢༡. རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཚུ་ཚུ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ རི་སྤྱི་སྤྱི་དང་ གསོ་སྤྱི་ དེ་ལས་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ན་
མེན་པར་འཇུགས་སྤོང་འཐབ་པའམ་བསྐྱེད་གསོག་བརྩིས་པའི་རིགས་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ རྒྱལ་
མཐུན་ཐོ་བཀོད་ཡར་ཤྱག་གཏང་དགོ།

༢༢. རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཚུ་ཚུ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྤྱི་ཚུ་དང་གོས་བསྐྱེད་ཐོག་ རང་བཞིན་ས་
ཁོངས་ནང་ལས་མེན་མི་རིགས་སྣ་ཚུ་ ཉམས་སྲུང་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཙོ་རིམ་སྤྱི་ལཱ་དགོ།

༢༣. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་ སྤྱིའི་རིགས་སྣ་ཚུ་ བྱང་འདྲེན་འཛིན་སྐྱོང་གི་
 དོན་ལུ་འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་གོས་བསྟུན་ཐོག་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་
 འཛིན་སྐྱོང་ཐབས་ལམ་སྒྲིག་ནི་ དེ་ལས་ འདི་འོ་ཐོ་ཚུ་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ བྱིན་དགོ།

རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་སྐྱོད་མི།

༢༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོ་དོན་ལུ་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་སྐྱོད་མི་འདི་ཡང་།
- (༡) གལ་སྲིད་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་འདི་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སྤྱང་སྐྱོང་ནགས་ཚལ་ལས་ཡིན་ཚེ་
 རགས་ཚལ་དང་གྲིང་ག་ཞབས་ཉོག་ལས་ཁུངས་དང་།
 - (༢) གལ་སྲིད་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་འདི་གོང་སྡེ་ནགས་ཚལ་བྱང་ལས་ཐོབ་སྐྱོད་འབད་ཡོད་
 ཚེ་ གོང་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་མི་མི་སྡེ།
 - (༣) རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ནང་གི་བཟའ་འཕུང་དང་སོ་ནམ་དོན་གྱི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་དེ་
 ལས་ སྐྱེར་གྱི་ནགས་ཚལ་ལས་འཐོན་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཡིན་ཚེ་ འབྲེལ་ཡོད་
 མི་སྡེ་བདག་འཛིན་འཐབ་མི་ ཡང་ན་མི་ངོམ་ཚུ་དང་གོས་བསྟུན་ཐོག་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་
 གཙོ་ཅན།
 - (༤) རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ལས་མེན་མི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་
 ཚབ་གཙོ་ཅན།
 - (༥) གལ་སྲིད་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་འདི་ སློ་ནོར་སེམས་ཅན་ལས་ཡིན་ཚེ་ སློ་ནོར་ལས་
 ཁུངས།
 - (༦) གལ་སྲིད་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་འདི་ སོ་ནམ་དང་བཟའ་སྐྱོད་ལས་ཡིན་ཚེ་ སོ་ནམ་
 ལས་ཁུངས།

༢༥. གལ་སྲིད་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོ་དོན་ཚན་ ༢༤ པའི་འོག་ལུ་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ་མེད་ཚེ་
 རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་འདི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་སྐྱོད་མི་སྡེ་བཅི་དགོ།

བཀའ་དམ་ཅན་གྱི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས།

༡༤. འབྲུག་ལུ་ཁྱབ་དབང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ ཉེན་སྲོལ་ཡོད་པ་སྤེལ་གསལ་སྒྲགས་འབད་
ཡོད་པའི་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ཐོབ་སྲོད་འབད་མི་ཚོགས།

ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་ ཉམས་སྲུང་ཡར་ཤལ་
གཏང་ཐབས་ལུ་ ཚན་རིག་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྲོད་འབད་ཚོགས།

༡༥. རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ཐོབ་སྲོད་འབད་ནི་འདི་ མི་སྤེལ་ཚུ་ནང་དར་ཉེ་ཡོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་
ཉམས་ལེན་ཚུ་དང་བསྐྱུར་དགོ།

ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་མཁོ་གལ་འཐོན་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་གོས་འདེབས་
ཐོག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཐོབ་སྲོད་ཀྱི་གནང་བ་སྲོད་
ཚོགས།

༡༦. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་གོས་འདེབས་ཐོག་
རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྲོད་ཚད་འཛིན་ ཡང་ན་ བཀའ་དམ་ ཡང་ན་ བཅའ་ཁྲིམས་
འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༤ པ་དང་ ༡༧ པའི་ནང་ བཀའ་དམ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་
ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྲོད་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་མཁོ་གལ་འཐོན་ཚེ་ ཆ་མེད་གཏང་ཚོགས།

ལེའུ་ ༤ པ།

སྤྱི་ལོ་རིགས་སྤྱི་གི་སྲུང་སྲོལ་དོན་ལུ་ མཚུངས་ཚོས་གཞན་མེད་པའི་ལམ་ལུགས།

སྲུང་སྲོལ་གྱི་གནང་དོན།

༡༧. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ སྤྱི་ལོ་གསར་ཐོན་དང་ རོ་རྟལ་མངོན་གསལ་ཅན་
རིགས་མཚུངས་ འགྲུར་མེད་ དེ་ལས་ རོ་རྟལ་དབྱེ་བ་རོས་བཟུང་ཚུགས་པ་འབད་མེད་མེད་རིགས་
ལུ་ སྲུང་སྲོལ་གྱི་གནང་བ་སྲོད་དགོ།

གསར་ཐོན།

༣༠. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་དེ་གིས་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་བའི་ཚེས་གངས་ལུ་ ལྷ་ཡིག་ནང་གསལ་གྱི་དངོས་པོའི་
 རིགས་སྣ་དེ་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་ཡང་ན་ འདེའི་ཤུལ་འཛིན་པ་དེ་གི་ཁས་ལེན་ཐོག་ལུ་ གཤམ་
 འཁོད་དུས་ཡུན་ནང་འཁོད་ ཚོང་སྐྱར་མ་འབད་མི་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ རིགས་སྣ་དེ་གསར་ཐོན་སྣེ་
 བཙུན་ཅི་དེ་ཡང་།

(༡) ཚོང་སྐྱར་གྱི་རིགས་སྣའི་ཐད་ ལོ་ངོ་ ༡ ལས་ལྷག་པའི་དུས་ཡུན་དང་།

(༢) སོ་ནམ་ཞིང་པ་རྩུ་གིས་ གསོ་སྦྱང་འབད་དེ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཡོད་མི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་
 གྱི་ ས་ཁོངས་ནང་རྒྱུང་མ་གཅིག་གསོ་སྦྱང་འབད་མི་ རིགས་སྣའི་ཐད་ལུ་ ལོ་ངོ་ ༡༠
 ལས་ལྷག་པའི་དུས་ཡུན།

དོན་གསལ་མཛོན་གསལ་ཚན་གྱི་རང་བཞིན།

༣༡. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་བའི་སྐབས་ སྤྱིར་བཏང་ཤེས་གསལ་ཡོད་པའི་ རིགས་སྣ་གཞན་གང་རུང་ལས་ཁྱད་
 པར་དབྱེ་བ་གསལ་འི་རིམ་འབད་ཚུ་རྩུགས་མི་སྡེ་ཤིང་རིགས་སྣ་དེ་ དོན་གསལ་མཛོན་གསལ་ཚན་
 འབད་བཙུན་ཅི་ཨིན།

རིགས་མཚུངས།

༣༢. སྡེ་ཤིང་རིགས་སྣ་དེ་ དར་ཁྱབ་སྤེལ་ནི་དང་རིགས་བརྒྱུད་ལོག་སྟེ་སྟེ་ནི་རྩུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་
 བཟོ་རྩམ་མ་འདྲམ་སྟེ་སྤྱི་དུང་འབྲེལ་ཡོད་ཁྱད་ཚེས་ཡོངས་རྫོགས་ཚང་མ་སྟེ་ གཅིག་མཚུངས་
 ཡོད་པ་ཅིན་ རིགས་མཚུངས་གྱི་རིགས་སྣ་འབད་བཙུན་ཅི་ཨིན།

འགྱུར་མེད།

༣༣. སྡེ་ཤིང་རིགས་སྣ་དེ་ ལོག་ཅི་རང་དར་ཁྱབ་སྤེལ་རུང་ དེ་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཁྱད་ཚེས་རྩུ་ལུ་ ཡོངས་
 རྫོགས་ཚང་མ་སྟེ་ འགྱུར་བ་མེད་པར་བརྟན་པ་ཅིན་ འགྱུར་མེད་རིགས་སྣ་འབད་བཙུན་ཅི་ཨིན།

དོན་གསུང་དབྱེ་བ་དོན་བརྒྱུད།

༣༤. སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྣ་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རིག་ཅུལ་ཅན་གྱི་མི་དོན་སྤེལ་ དོན་ ལེན་སྲུབ་མི་ཅིག་གིས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་ལས་ སོ་སོ་སྤེལ་དོན་གསུང་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཚུགས་པ་ཅིན་ དོན་གསུང་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཚུགས་པའི་རིགས་སྣ་འབད་བཟི་ནི་ཨིན།

འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་ལག་ཁྲེད།

༣༥. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྣའི་འབྲུང་ཁུངས་ལག་ཁྲེད་དགོས་དང་མ་དགོས་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཐག་བཅད་ཀྱི་དབང་ཆ་དང་བསྐྱུན་དགོས་ཨིན།

ཐོབ་དབང་གནང་བ།

༣༦. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ གནད་ཡོད་པའི་ཐོབ་དབང་གི་ཐོབ་ལམ་དེ་ སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྣ་གསོ་ རྒྱུང་དང་གོང་འཕེལ་བཏང་མི་ མི་དོན་ ཡང་ན་ མི་དོ་ཚུ་ ཡང་ན་ དེ་ཚུའི་མིང་གནས་ཤུལ་འཛིན་ པ་ལུ་ཡོད།

༣༧. སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྣ་གསོ་རྒྱུང་དང་གོང་འཕེལ་བཏང་མི་དེ་ ལས་གཞུང་གི་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ ལས་ ལེན་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཐོབ་དབང་གི་ཐོབ་ལམ་འདི་ ལེ་འུ་དེ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལས་གཞུང་སྤྱོད་མི་དེ་ལུ་ཐོབ།

༣༨. ཐོབ་དབང་གི་འོས་འབབ་མེད་མི་ཅིག་གིས་ ལུ་ཡིག་སྲུབ་ཏེ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཐོབ་དབང་གི་འོས་ འབབ་ཡོད་མི་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ ཐོབ་དབང་ལུ་ལུ་ཡིག་མིང་ འགྱུར་བཅོས་འབད་ནི་དོན་ལུ་ལུ་བ་སྲུབ་ཚོགས།

༣༩. ཐོབ་དབང་གི་འོས་འབབ་མེད་པའི་མི་ཅིག་ལུ་ ཐོབ་དབང་སྤྱོད་དེ་ཡོད་ཚེ་ ཐོབ་དབང་གི་འོས་ འབབ་ཡོད་པའི་མི་དེ་གིས་ བཀག་རྒྱབ་སྟེ་ཐོབ་དབང་ལེན་ནིའི་ལུ་ཡིག་སྲུབ་ཚོགས།

ཐོབ་དབང་འཆང་མི་གི་གནང་བ་དགོ་པའི་བྱ་སྒོ།

༤༠. རིགས་སྤྱི་དངོས་པོ་ལུ་ ག་ཤམ་གསལ་ལས་དོན་ཚུ་ལུ་ ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ལས་གནང་བ་ལེན་དགོ།

- (༡) ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལས་ བཟོ་བཏོན་འབད་ནི་སྐྱར་ལོག་བཟོ་བཏོན་འབད་ནི་ ཡང་ན་སྐྱར་ཕྱིས་རྒྱབ་ནི།
- (༢) བཙོང་ནི་གི་དོན་ལུ་ སློད་ནི་དང་ ཚོང་སྐྱར་འབབ་ནི་ ཡང་ན་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ལཱ་གཞན་འབབ་ནི།
- (༣) ཕྱིར་ཚོང་འབབ་ནི།
- (༤) བྱང་གསལ་དོན་ཚན་ ༡ པ་ལས་ ༤ པའི་དགོངས་དོན་ལུ་ མཛོད་གསོག་འབད་ནི།

ཐོབ་དབང་གནང་བ་ལས་ཡངས་ཆག།

ཞིང་པའི་ཐོབ་དབང།

༤༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ སྤྱང་སློབ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ སྤེལ་འོག་རིགས་སྤྱིའི་ཐང་ སོ་ནམ་ཞིང་པ་ཚུ་གིས་ སྤྱང་བཞག་འབད་ནི་དང་ སློད་ནི་ བརྗེ་སོང་འབད་ནི་ བཟོ་བཤམ་རྒྱབ་ནི་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ གཏན་འཁེལ་འབད་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཚོང་འབྲེལ་མིན་པའི་སློབ་ལས་ ཞིང་ཁར་སྤྱང་བཞག་འབད་ཡོད་པའི་སོན་བཙོང་ནི་ ཡང་ན་ རིགས་སྤྱིའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ རིགས་སྤྱིའི་མིའི་ཐོབ་དབང་ བཀག་འཛིན་འབད་ཚོག།

རིགས་སྤྱིའི་མིའི་ དགོངས་ཡངས་ཚུ།

༤༢. ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ཚུ་ལུ་གནང་སྤྱོད་པའི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༣༧ པ་ལས་ ༤༠ པ་ཚུན་གྱི་ཐོབ་དབང་ཚུ་ རིགས་སྤྱི་གཞན་ རིགས་སྤྱིའི་མིའི་དོན་ལུ་ བཟོ་སྐྱིག་འབད་ཡོད་པའི་ བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་ལུ་ ཆ་གནས་མེད་པའི་ཁར་ སྤྱང་སློབ་ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱིའི་མི་འབྱུང་མི་ རིགས་སྤྱི་གཞན་ཚུ་ལུ་ཡང་ ཆ་གནས་མེད།

ཐོབ་དབང་གི་དུས་ལུན།

༤༣. ཐོབ་དབང་གི་དུས་ལུན་དེ་ ཐོབ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚེས་གངས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྡེ་ཤིང་
རིགས་སྣ་ཨིན་པ་ཅིན་ ལོ་ངོ་ ༣༠ ནང་ ཤིང་དང་རུ་སྐྱིད་རིགས་ཨིན་པ་ཅིན་ ལོ་ངོ་ ༣༥ ལུན་
སྲུང་སྐྱོབ་འབད་དགོ།

ཐོབ་དབང་རྫོགས་པ།

༤༤. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༣༤ པ་ལས་ ༣༩ པའི་ནང་གསལ་ལྟར་དུ་ སྡེ་ཤིང་ཐོབ་དབང་
དེ་གིས་ སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ཡོད་པའི་རིགས་སྣ་གང་རུང་གི་ལཱ་འབད་ནི་ཚུ་ལས་ བཙོང་ནི་ ཡང་ན་
ཐོབ་དབང་འཆང་མི་གི་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བཙོང་བ་ ཡང་ན་ སྡེ་ཤིང་གི་རིགས་གསལ་སྐྱོང་
འབད་ཡོད་མི་འདི་ བཙོང་ཚར་བའི་རིགས་སྣ་ལུ་ རིགས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ལཱ་ཚད་མེད་དེ་འབད་
རུང་ གཤམ་འཁོད་ལས་སྣ་ཚུ་གི་དོན་ལས་ བཙོང་ས་བཙོང་མ་ཨིན་པ་ཅིན་ རིགས་སྣའི་དབྱེ་
བའི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

- (༡) རིགས་སྣ་དེ་ དར་ལུབ་གཏང་ནི་གངས་སུ་ཚུད་པ། ཡང་ན།
- (༢) སྡེ་ཤིང་རིགས་སྣ་ ཡང་ན་ རིགས་སྣ་དེའི་གངས་སུ་གཏོགས་མི་ཚུ་ལུ་ སྲུང་སྐྱོབ་མེད་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ དར་ལུབ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ ཕྱིར་ཚོང་འབབ་ནིའི་གངས་སུ་ཚུད་
པའི་རིགས།

ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ།

༤༥. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ ཐོབ་དབང་ཐོབ་ཡོད་པའི་མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་གིས་ ངེས་དགོས་ཚོག་
ཐམ་ལུ་ཞིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ལུ་ཡིག་སྐུལ་ཚོག།

༤༦. ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་ལུ་ཞིའི་དོན་ལུ་ གཤམ་གསལ་གྱི་གནད་དོན་གཅིག་ ཡང་ན་ དེ་ལས་
ལྷག་སྟེ་ཚད་དགོང་ཨིན།

- (༡) མི་མང་གི་མཐའ་དོན་བཙོན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཉེན་སྲུང་འབད་བ། ཡང་ན།

- (༢) ཐོབ་དབང་འཆང་མི་དེ་གིས་ རིགས་སྣ་དེ་ མཁོ་སྤྱོད་ལངམ་སྡེ་བཀའ་སྡེལ་འབད་མ་
ཚུགས་པ།
- (༣) ཐོབ་དབང་འཆང་མི་དེ་གིས་ སྤོ་ཤིང་རིགས་སྣ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཚོང་སྐྱར་
གྲི་དོན་ལུ་མང་ཤོས་ཅིག་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་བཟོ་བཏོན་མ་འབད་བར་ ཕྱི་ལས་ནང་
འདྲེན་འབབ་པ།
- (༤) ཐོབ་དབང་འཆང་མི་དེ་གིས་ འོས་འཚམས་ལཱ་ན་པའི་ཚོང་སྐྱར་གྲི་གོང་ཚད་ལྟར་དུ་ ཚོག་
ཐམ་སྤོད་མ་བཏུབ་པ།

ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་གནང་ནི་དོན་ལུ་དགོས་མཁོ་གཞན།

- ༤༡. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལཱ་ན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་གནང་མ་ད་ ཡང་ན་ མ་གནང་
བར་བཞག་ནི་ཚུ་ཡང་ སྤྱིར་བཏང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཡིག་ཚུ་དང་འཁྲིལ་དགོས་པའི་
ཁར་ དམིགས་བསལ་གྱིས།
- (༡) ཐོབ་དབང་འཆང་མི་དེ་ལུ་ ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་ལུ་བཟོ་མཁོ་གསལ་བསྐྱབས་ཚུ་ལུ་ ལན་
གསལ་བཏོན་ནི་གོ་སྐབས་སྤོད་དགོ།
- (༢) ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་གནང་མ་ད་ ཡང་ན་ མ་གནང་བའི་སྤྱོད་ལས་ ཁོ་རྒྱུད་ཡོད་མི་
སྡེ་ཚན་དང་ གནད་དོན་དང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྱད་རིག་ཚོགས་སྡེ་ཚུ་དང་ཅིག་
ཁར་གྲོས་བསྟུན་འབད་དགོ།

༤༢. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལཱ་ན་དབང་འཛིན་གྱིས་ཚོག་ཐམ་གནང་ནི་ ཡང་ན་ མ་གནང་བར་བཞག་ནི་
ཡང་ན་ སྤྱོད་ལས་ལུ་འཁྲིལ་གྱི་གྲོས་ཚོད་ལུ་ ཁོ་རྒྱུད་མ་བཏུབ་ཚེ་ ཁྲིམས་གྱི་འདུན་ས་ལུ་མཐོ་
གཏུགས་ལུ་ཚོག།

ཡངས་ཆག་ལས་འགལ་བ།

༤༣. སྤོང་གི་འགན་ཡིག་ཚུ་ནང་ རིགས་སྣ་དངོས་པོ་ ཡང་ན་ དེའི་ཆ་ཤས་སྤྱོད་ནི་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་
འདི་དོན་ཚན་ ༤༡ པ་དང་ ༤༢ པའི་ནང་བཏོན་དེ་ཡོད་པའི་ ཡངས་ཆག་ལས་འགལ་བའི་
བཀག་དམ་འབད་བ་ཅིན་ བསྐྱར་སྤོད་འབད་མི་ཚོག།

སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ལྷ་ཡིག།

༥༠. མི་ངོམ་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ལུ་ སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྤྱི་ཐོབ་དབང་ལུ་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་
ཚོགས་དང་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་ཐངས་ཀྱི་བྱ་སྐྱོ་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཚེད་དུ་བཀོད་དགོ།

བཏག་ཞིབ།

༥༡. བཅའ་ཡིག་ནང་ཚེད་དུ་བཀོད་ཡོད་མི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ཐོབ་ཡོད་པའི་གྲུབ་
འབྲས་ཚུ་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་རིགས་སྤྱི་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལྷ་ཏྲོག་
ཐོག་ལུ་བཏག་ཞིབ་འབད་དགོ།

མིང་བཏགས།

༥༢. སྤྱང་སྐྱོབ་རིགས་སྤྱི་ཅིག་གི་མིང་ཏགས་དེ་ རིགས་སྤྱི་དེའི་ངོམ་འཛིན་ལུ་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་
རིགས་རྒྱུད་ངོམ་འཛིན་ཅན་དགོ། རིགས་རྒྱུད་ངོམ་འཛིན་ཅན་གྱི་མིང་བཏགས་དེ་ཡང་རིགས་སྤྱི་
ངོམ་འཛིན་འབད་ནི་ལུ་ འོས་འབབ་ལྡན་པའི་ མིང་ཚོག་དང་མིང་ཚོག་མཉམ་སྦྱར་ མིང་ཚོག་
དང་ཨང་གཟུགས་མཉམ་སྦྱར་ ཡང་ན་ ཡིག་གཟུགས་དང་ཨང་གཟུགས་མཉམ་སྦྱར་ གང་རུང་
བཏགས་ཚོགས།

སོན་རིགས་ལག་ཁྱེར་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་མཚམས།

༥༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཐོབ་དབང་སྤྱོད་མི་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་གིས་སྤྱི་ཤིང་རིགས་
སྤྱི་དངོས་པོ་ཚུ་བཟོ་བཏོན་དང་ལག་ཁྱེར་སྤྱོད་ལུགས་ དེའམ་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་ ཡང་
ན་ སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྤྱི་དངོས་པོ་ནང་འབྲེན་འཐབ་ནི་ ཡང་ན་ ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་ནིའི་ཐབས་ལམ་
རྒྱིགས་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་སོ་སོར་འོང་དགོ་པ་ཨིན།

དཔེ་གསར་ཁྲིམས་དབང་གི་འབྲེལ་མཚམས།

༥༤. དངོས་པོའི་རིགས་སྣ་ཚུ་ ཡང་ན་ དེའི་ཆ་ཤས་ཚུ་སྟོན་ནིའི་ཐང་ཁར་ དཔེ་གསར་བདག་དབང་གི་
བཀག་དམ་ལུ་མ་ལྷོས་པར་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༤། པ་ལས་ ༤༩ པའི་ནང་བཀོད་
དེ་ཡོད་མི་ཡངས་ཆག་དང་འཁྲིལ་དགོ།

རིགས་སྟེལ་མི་ཚུ་གི་ཐོབ་དབང་ཆ་གནས་མེད་པ།

༥༥. གཤམ་གསལ་དོན་ཚན་ཚུ་གི་བདེན་ཁུངས་བཀག་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་
རིགས་སྟེལ་མིའི་ཐོབ་དབང་ཚུ་ ལུ་མེད་དང་བདེན་སྟོང་སྟེ་གསལ་བསྐྱགས་འབད་དགོ།

(༡) རིགས་སྟེལ་མི་གི་ཐོབ་དབང་སྟོན་པའི་སྐབས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༩༧ པ་
ལས་ ༩༤ པ་ཚུའི་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་གནད་དོན་ཚུ་དང་མ་འཁྲིལ་བར་ཡོད་པ། ཡང་ན།

(༢) རིགས་སྟེལ་མི་གི་ཐོབ་ལམ་མེད་པའི་མི་ཅིག་ལུ་ཐོབ་དབང་སྟོན་དེ་ཡོད་པ།

རིགས་སྟེལ་མི་གི་དབང་ཆ་མེད་གཏང་བ།

༥༦. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༩༧ པ་ལས་ ༩༤ པའི་ནང་ འཁོད་དེ་ཡོད་མི་ གནས་ཚུལ་ཚུ་
མ་འགྲུབ་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རིགས་སྟེལ་མི་གི་ཐོབ་དབང་ཚུ་ཆ་མེད་
གཏང་ཚེ་ག།

༥༧. རིགས་སྟེལ་མི་གིས་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་དུས་ཡུན་ནང་ གཤམ་གསལ་གྱི་ལས་སྣ་ཚུ་འགྲུབ་ནི་
ལས་ འབྲས་ཤོར་འབྲུང་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རིགས་སྟེལ་མི་ལུ་
གནད་སྟེ་ཡོད་པའི་ཐོབ་དབང་ཆ་མེད་གཏང་ཚེ་ག།

(༡) རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རིགས་སྣ་རྒྱུན་སྦྱོང་བདེན་དཔུང་གི་དོན་ལུ་
བརྗོད་གནས་ཚུལ་ཡིག་ཆ་ཡང་ན་ དགོས་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་ཚུ་ལུ་དགོ། ཡང་ན།

(༢) ཐོབ་དབང་ལག་ལེན་སྟོན་ཐབས་ལུ་ སླ་ཆ་ཚུ་སྟོན་དགོ།

- (੩) ཐོབ་དབང་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ལས་ རིགས་སྤྱི་མིང་བཏགས་ཏེ་ ཆ་མེད་བཏང་བའི་ཤུལ་ མར་ག སོ་སྦྱང་འཐབ་མི་དེ་གིས་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་མིང་བཏགས་གཞན་ཅིག་གྲོས་འཆར་ སུལ་དགོ།

ལེའུ་ ༥ པ།

རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད།

རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད།

- ༥༥. རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ནི་འདི་ གཤམ་གསལ་གྱི་བྱ་སྤོའི་རིམ་པ་ཚུ་གི་གཤམ་ ལས་ གང་རུང་གཅིག་བརྒྱད་དེ་ ལེན་དགོ།
 - (༡) རྩོན་དབྱེད་གན་རྒྱའི་ཐོག། ཡང་ན།
 - (༢) ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱའི་ཐོག།
 - (༣) རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གྱི་གན་རྒྱའི་ཐོག།
 - (༤) གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གན་རྒྱའི་ཐོག།

ཐོབ་སྤྱོད་གྲོས་འཆར།

- ༥༧. སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་བཀོད་སྒྲིགས་ལྟར་དུ་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ ཁུངས་ཐོབ་སྤྱོད་གྱི་གྲོས་འཆར་དང་གཅིག་ཁར་ དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་བྱ་རིམ་གྱི་འཇུག་དང་ སྒྲགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་སུལ་དགོ།
- ༥༨. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ བཅའ་ཡིག་ནང་གི་ཚད་གཞི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཐོབ་སྤྱོད་གྲོས་ འཆར་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོཔ་དང་ དེའི་གྲོས་ཚེད་འདི་ཡང་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ དུས་ཡུན་ནང་འཁོད་ སྤྱོད་མི་འདི་ལུ་ ཡིག་ཐོག་བད་དོན་སྤོད་དགོ།

༤༡. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ ལུ་ཡིག་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་
དམིགས་པ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ཐོབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་
དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་དགོ།

༤༢. ཐོབ་སྤྱོད་གྲོས་འཆར་འདི་ སྡོན་དཔུང་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་
གང་རུང་ཅིག་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་ནི་གི་གཞི་ཨིན།

༤༣. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་གྲོས་འདེབས་གུར་གཞི་བཞག་ཐོག་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་
གི་ཐོབ་སྤྱོད་ཀྱི་གནང་བ་གནང་ནི་ ཡང་ན་ མ་གནང་ནི་འཐུང་དཔུང་ཀྱི་དབང་ཚད་འདི་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ཡོད།

༤༤. རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ཐོབ་སྤྱོད་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་གཙོ་རིམ་དང་ལས་རིམ་ལུ་འཁྲིལ་དགོ་ཆེ་
རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ལུ་ བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱི་རིམ་
པ་ཚུ་འདི་གོས་མཁོ་ལས་ཡངས་ཆག་ ཡང་ན་འཐུས་དགོངས་ཡངས་ཀྱི་ལུ་བ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་
ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ཕུལ་དགོ།

༤༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ཚན་ ༤༤ པའི་དོན་ལུ་ སྤྱིར་
བཏང་རྒྱལ་ཁབ་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་མི་སྡེ་ལུ་ཁེ་ཕན་བྱུང་ཡོད་པའི་ཚད་གུ་གཞི་བཞག་སྟེ་
གྲོས་ཐག་གཅད་དགོ།

སྤྱི་གོང་བཟང་འཕྲོད་གནང་བ།

༤༦. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ སྡོན་དཔུང་ཀྱི་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་
བཤའི་གན་རྒྱ་མ་བཟོ་བའི་ ཉེ་མ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རིགས་
རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་སྤྱོད་མི་ ཡང་ན་ སྤར་སྤོལ་ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ཚུ་འདི་ སྤྱི་གོང་བཟང་འཕྲོད་གནང་བ་
ལེན་དགོ།

ཚོག་ཐམ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

- ༤༧. རྩོན་དཔུང་གན་རྒྱ་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤའ་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤའ་གན་རྒྱ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁྲབ་དབང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་གཞན་གྱི་མངའ་འོག་ལུ་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་ བསྐྱེད་ལེན་གི་དོན་ལུ་མཁོ་བའི་ཚོག་ཐམ་གཞན་གྱི་ཚབ་སྤེལི་བཏུབ།
- ༤༨. གལ་སྲིད་ རྩོད་མི་ཅིག་ལུ་ ལས་སྡེ་གཞན་ལས་ཚོག་ཐམ་ ཡང་ན་ རྟོགས་མེད་ཀྱི་གནང་བ་དགོ་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་གྱིས་ གན་འཛིན་མ་བཟོ་བའི་ཉེ་མ་རྩོད་མི་འདི་ལུ་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ཚོག་ཐམ་ལེན་ནི་ལུ་གོགས་རམ་འབད་ཚོག།
- ༤༩. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་གྱིས་ ཐོབ་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་གང་རུང་ལུ་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་ ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ནི་དོན་ལུ་ཐོན་ཁུངས་ཡུན་བརྟན་གྱི་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོ་པ་ཡོད་མེད་གཏན་འཁེལ་བཟོ་དགོ།
- ༥༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དོན་ཚན་ ༤༩ པའི་འོག་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་ཡུན་བརྟན་གྱི་དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་འགྲོ་སྲོང་འདི་ འབྲེལ་ཡོད་རྩོད་མི་འདི་གིས་འབག་དགོ།

རྩོན་དཔུང་གན་རྒྱ་དང་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ།

སྤྱི་བཏང་བྱ་རིམ།

- ༥༡. རྩོད་མི་ཅིག་གིས་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་ ཚོང་འབྲེལ་བརྩིས་ཉེ་ ཚོང་འབྲེལ་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྤྱོད་ལེན་སྐབས་ ཐང་ཀར་དུ་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ རྩོན་དཔུང་གན་རྒྱ་ བཟོ་བའི་ཤུལ་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ བཟོ་དགོ།
- ༥༢. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་རྩོད་མི་རྒྱུ་ཉོངས་ལས་སྡེ་ རྩོད་མི་དང་ཅིག་ཁར་རྩོན་དཔུང་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ མཐུན་སྲིག་འབད་དགོ།

- ༡༣. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ རྒྱལ་འབྲམས་ཆ་འཛིག་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་སྤུལ་དགོ།
- ༡༤. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ སྲོན་དཔུང་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ གནང་བ་མ་གནང་མིའི་ཉེ་མ་ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་གྲོས་འདེབས་གནང་ཚེག།
- ༡༥. གལ་སྲིད་ སྤྱོད་མི་འདི་གིས་བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་ དོན་ཚན་ ༡༤ པའི་འོག་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་གྲོས་འདེབས་གནང་མི་ལུ་ ཁས་མ་ལེན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་མི་དང་གཅིག་ཁར་ སྐར་ཡང་མཐུན་སྦྲིག་འབད་ཚེག།
- ༡༦. རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ཁ་ཚིག་རྒྱ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ངོ་འཛོམས་ཐོག་སྲོན་དཔུང་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་དགོ།

སྲོན་དཔུང་གན་རྒྱ

- ༡༧. སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་འོས་འབབ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་འགོ་ཐོག་བརྟུག་ཞིབ་ཀྱི་གོ་རིམ་དོན་ལུ་ སྲོན་དཔུང་གན་རྒྱ་བཟོ་ཚེག།
- ༡༨. སྲོན་དཔུང་གྱི་གན་རྒྱ་འདི་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ གནས་ཚད་ཅན་གྱི་གན་འཛིན་ཡང་ན་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་ཡོད་པའི་གན་འཛིན་གང་རུང་ཅིག་དགོ།
- ༡༩. སྲོན་དཔུང་གྱི་གན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཙམ་ཅིག་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་འདི་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་ལུ་འཁྲིལ་དགོས་མེད།
- ༢༠. སྲོན་དཔུང་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་འདི་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ འོག་སྤྱོད་མ་དགོ་པའི་བྱ་རིམ་གྱི་འཇུག་དང་ འགན་ལེན་གྱི་འཇུག་རྒྱ་དང་འཁྲིལ་དགོ།

༡༧. སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ སྲ་གོང་གི་ཡིག་ཐོག་གནང་བ་མེད་པར་
ཞིབ་འཇོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ཚར་མི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ ཅ་
ཕན་གཞན་ལུ་སྤྱོད་མི་ཚོགས།

༡༨. གཤམ་སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ ཞིབ་འཇོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ཚར་མི་
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ ཅ་ཕན་གཞན་མི་ཅིག་ལུ་ ཐོན་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་དང་ ཚོང་འབྲེལ་
བཀོལ་སྤྱོད་གྱི་དོན་ལུ་སྤྱོད་ཚེ་ ཅ་ཕན་དེ་གིས་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བཀོ་བཤའི་གན་རྒྱ་མཐུན་
རྒྱུག་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྤྱོད་གྲོས་འཆར་བཙུགས་དགོ།

༡༩. སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བཀོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་སློ་འདོད་མེད་ཚེ་ ཐོབ་སྤྱོད་
འབད་ཚར་མི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་དང་ ཞིབ་འཇོལ་གྲུབ་འབྲས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
བད་དོན་ཚུ་ སློན་དབྱེད་གན་རྒྱ་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་ཚུམ་སྤྱོད་དགོ།

༢༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༩ པའི་འོག་ལུ་ བཙུན་སྤྱོད་དེ་ཡོད་པའི་ཞིབ་འཇོལ་གྱི་གྲུབ་
འབྲས་ཚུ་དང་ ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ཚར་མི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ དེ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་བད་དོན་
ཚུ་གི་བདག་དབང་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་ཡོད།

ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བཀོ་བཤའི་གན་རྒྱ།

༢༡. ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བཀོ་བཤའི་གན་རྒྱ་འདི་ ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སློེ་ལས་ཁ་འཆམ་པའི་ཁ་ཚོག་
གྲུར་གཞི་བཞག་ཡོད་པ་ལས་ ལེའུ་ ༡ པར་འཁོད་དེ་ཡོད་མི་ཆ་རྒྱུན་ལྟར་ ཁེ་ཕན་ཚུ་འབྲ་མཉམ་
དང་སྤྱི་སྟོམས་ཐོག་ བཀོ་བཤའ་སྤྱོད་དགོ།

༢༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༡ ལུ་མ་ལྟོས་པར་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་དང་སྤྱོད་མི་
ཅིག་གིས་ འོས་འབབ་མཐོང་ཚེ་ སྤྱོད་མི་འདི་གིས་ སློན་དབྱེད་གན་རྒྱ་མ་བཟོ་བར་ ཐད་ཀར་
ཏུ་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བཀོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་ཚོགས།

༤༧. ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་སྲན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་གི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་བཀོལ་
སྤྱོད་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ཞིབ་
འཚོལ་ ཡང་ན་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཁ་ཚིག་དང་གནས་ཚིག་རྒྱ་བཀོད་པ་ཨིན།

༤༨. ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་སྲན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་འདི་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཚེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་
ལོག་སྤྱོད་མ་དགོ་པའི་བྱ་རིམ་གྱི་འཇུག་དང་ འགན་ལེན་གྱི་འཇུག་ཚུ་དང་འབྲེལ་དགོ།

ཨིན་རུང་སྲོན་དཔུང་གོ་རིམ་སྐབས་ འགན་ལེན་གྱི་འཇུག་སྤྱོད་ཡོད་ཚེ་ འཇུག་ལོག་སྤྱོད་ཨིན་
དགོ།

གནས་པའི་ལག་ཁྲེར།

༤༩. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ སྲོན་དཔུང་གི་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་སྲན་
བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་ཚར་བའི་ལུ་ལུ་ སྤྱོད་མི་འདི་ལུ་གནས་པའི་ལག་ཁྲེར་སྤྱོད་དགོ།

༥༠. གནས་པའི་ལག་ཁྲེར་འདི་གི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲར་སྲོལ་
ཤེས་ཡོན་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ཡོད་པའི་སྐབས་
བྱེད་བཏུབ།

རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གན་རྒྱ།

༥༡. རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གི་གན་རྒྱ་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ཐོབ་སྤྱོད་འབད་མ་ད་ ལྷན་ཐབས་
འབད་དགོ་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་གན་འཛིན་ཨིན།

༥༢. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གན་བ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ གཤམ་འཁོད་
གནད་དོན་ཚུ་གི་དོན་ལས་ རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གི་གན་རྒྱ་བཟོ་ཚོགས།

(༡) སློབ་ཚུག་ཅིག་གིས་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པར་ སློབ་རིག་གི་གཙུག་ལག་ཤེས་
ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ དམིགས་གསལ་སློབ་རིག་གི་ཞིབ་འཚོལ་འབད་མི། ཡང་ན།

(༢) རྒྱལ་ཡོངས་གཙུག་ལྷན་ཚུའི་བར་ན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཙུག་ལྷན་ཚུའི་བར་ན་
དེལས་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཞིབ་འཇོལ་གྱི་དོན་ལུ་ དཔེ་ཚད་བརྗེ་སོང་
འབད་མི།

(༣) དམིགས་གསལ་གནད་དོན་གྱི་དོན་ལུ་ དཔེ་ཚད་བརྗེ་དབྱུང་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་
ཡོངས་གྱི་རོཨ་བ་གཙོ་ཅན་གྱི་ གྲོས་ཐག་ཚེད་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་
གནང་བ་གྲུབ་མི།

(༤) རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཡོད་པའི་དེ་བསྐྱུན་གྱི་གནད་
དོན་གཞན་ཚུ།

༧༩. རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་རོཨ་བ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༧༩ པའི་འོག་ལུ་ སྤྱོད་
མི་ཅིག་ལུ་ རྒྱ་ཚམས་བཟུང་གྱི་གན་རྒྱའི་དོན་ལུ་ རྩད་ཚེས་ཚུ་ཚང་ག་མི་ཚང་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་
དགོ།

བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤྲོ་ཤིང་གི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཐོབ་སྤྱོད།

༧༧. རྒྱལ་སྤྱི་བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་གྱི་སྤྲོ་ཤིང་ ཚིངས་ཡིག་གི་ཟུང་
སྒྲུགས་ ན པའི་ནང་ ཚུལ་མཐུན་ཐོ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ལས་མེན་མི་
དམིགས་གསལ་དུ་ བཟའ་འཐུང་དང་ཆག་གི་དོན་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་བསྐྱེལ་ལེན་ ཐོབ་
སྤྱོད་འབད་དགོ་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་མང་གི་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་ལམ་ལུགས་
ཚིངས་ཡིག་ནང་གི་ ཁ་ཚིག་དང་གནས་ཚིག་ཚུ་དང་འཁྲིལ་དགོ།

ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤྲོ་ཤིང་
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ མི་མང་མངའ་འོག་དང་ གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་དང་དམ་འཛིན་འོག་ལུ་
ཨིན་པའི་ གསལ་སྒྲུགས་འབད་འབདཙ་ཅིག་དགོ།

༧༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ མི་མང་མངའ་འོག་ལུ་དང་ གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་དང་
དམ་འཛིན་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་ བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྲོ་ཤིང་གི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཚུ་ རིགས་དབྱེ་སྟེ་བཞག་དགོ།

༧༦. གཤམ་སྲིད་ དཔེ་ཚད་ཅིག་ བཟའ་འཐུང་ ཡང་ན་ ཆག་གི་དོན་ལུ་མིན་པའི་གནད་དོན་ལུ་ལག་
ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་པའི་དོགས་པ་འཆར་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཚུ་ཅན་གཙོ་བོ་ཅན་གྱིས་ དེ་ལུ་གས་གི་
སྲོ་ཤིང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་འོ་ཐོབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐད་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་འཁོད་དེ་ཡོད་པའི་
ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་དགོས་སྟེ་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཚེག།

༧༧. བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྲོ་ཤིང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་
གང་རུང་ལུ་ མི་མང་བསྐྱེད་ལེན་ནང་ཡོད་མི་ དེ་ལས་ མི་མང་མངའ་འོག་ནང་འཁོད་ གསལ་ཉོག་
ཉོ་སྟེ་གསལ་བསྐྱེད་མ་འབད་མི་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་མང་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་
ལམ་ལུ་གས་གི་མ་ཁུབ་ནི་དང་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ཉོ་ལག་
ལེན་འཐབ་དགོ།

གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུང་གི་གན་རྒྱ།

༧༨. གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུང་གི་གན་རྒྱ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་མང་གི་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་
བགོ་བཤའི་ལམ་ལུ་གས་ཆིངས་ཡིག་གི་འོག་ལུ་ བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྲོ་ཤིང་གི་
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་ གནས་ཚད་ཅན་གྱི་གན་འཛིན་ཨིན།

དཔེ་ཚད་སྤོ་བཤུང་ལག་ཁྱེར།

༧༩. རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཚུ་ཅན་གྱིས་སྤོན་དབྱེད་གན་རྒྱ་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་
ཡང་ན་ རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུང་གི་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུང་གི་གན་རྒྱ་འི་
འོག་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་གྱི་རྒྱ་ཆའི་དཔེ་ཚད་སྤོ་བཤུང་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བཅའ་ཁྲིལ་ནང་འཁོད་
དེ་ཡོད་པའི་ དཔེ་ཚད་སྤོ་བཤུང་གི་ལག་ཁྱེར་སྤོད་དགོ།

༡༠༠. དཔེ་ཚད་སྤོ་བཤུད་ཀྱི་ལག་ཁྱུར་འདི་གིས་ དཔེ་ཚད་འདི་ས་གནས་ག་ཏེ་ལས་བསྟུ་ལེན་འབད་ཡི་ག་
དང་ དཔེ་ཚད་འདི་ ས་གནས་ག་ཏེ་ལུ་གཏང་མ་ཡིན་ན་སྟོན་དགོ།

ལེབ་ ༤ པ།

སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྟོན།

ཡིག་ཐོག་བཀོད་ནི་དང་ མི་ཉམས་རྒྱུན་སྦྱོར་ དེ་ལས་ ཉེན་སྲུང་།

༡༠༡. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ འབྲོར་ཆེ་བའི་སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་རྒྱུན་མཐུད་པ་ཡོད་པ་སྟེ་ངེས་བརྟན་བཟོ་བབས་ལུ་ དེའི་ཡིག་ཐོག་
བཀོད་ནི་དང་མི་ཉམས་རྒྱུན་སྦྱོར་ དེ་ལས་ ཉེན་སྲུང་ཡར་ཤུག་གཏང་དགོ།

༡༠༢. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་འདི་ སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཚུ་གི་མཛོད་ཐོ་དང་ ཡིག་ཐོག་བཀོད་ནི་ དེ་ལས་ ཚད་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་
གྱི་ལས་སྡེ་ལྟེ་བ་ཡིན།

ཡིན་རུང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་མེད་ཆེ་
རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་དང་ ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ ས་གནས་གི་མི་སྡེ་ ཡང་ན་ མི་ངོམ་ཚུ་
ཐོབ་སྟོན་དང་ཁེ་སྤོང་བཀོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ནང་ གྲལ་གཏོགས་འབད་ནིའི་ཐོབ་དབང་མེད་པ་བཟོ་མི་
ཆོག།

༡༠༣. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཚུའི་བདེ་དོན་ ཐོ་བཀོད་འབད་ནི་དོན་ལུ་ སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་གནས་
སྤུད་གཞི་མཛོད་ཅིག་ རྒྱུན་སྦྱོར་འབད་དགོ།

༡༠༤. རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ལས་སྡེ་གཞན་གང་རུང་ཅིག་གིས་ སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་
རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་མཛོད་ཐོ་དང་ ཡིག་ཐོག་བཀོད་ནི་གི་རེ་འདོད་བསྐྱེད་ཆེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་
ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་གྲོས་འདེབས་ཐོག་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གནང་བ་ལེན་དགོ།

༡༠༥. སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ཐོ་བཀོད་
འབདམ་ད་ ཤེས་ཡོན་སྟོན་མི་ཚུ་གི་ སྐ་གོང་བརྟེན་འཕྲོད་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་དགོ།

༡༠༦. རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ངོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་གྱིས་ སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ཚུ་གི་ ཐོབ་དབང་ཚུ་གི་ཉེན་
སྲོལ་ངེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་ ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་ བཀོལ་སྟོན་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་
བཤའ་ཡར་ཉམ་གཏང་དགོ།

༡༠༧. སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཞིབ་འཇོལ་དང་ཚོང་
འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྟོན་འབད་ནི་འདི་ འབྲེལ་ཉམ་དང་སྤྱི་སྤྱོམས་ཐོག་ ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའ་
ཡར་ཉམ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ཚད་འཛིན་འབད་དགོ།

མི་སྡེའི་བྱ་རིམ།

༡༠༨. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་གྱིས་ དགོས་མཁོ་འཐོན་ཚེ་ སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡར་ཉམ་གཏང་ནི་ནང་ མི་སྡེའི་བྱ་རིམ་བཟོ་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་
འབད་དགོ།

སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་སྟོན་མི།

༡༠༩. མི་ངོམ་ཅིག་ སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ཨིནམ་སྟེ་ མི་སྡེ་འདི་གིས་ངོས་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་
ན་མ་གཏོགས་ མི་སྡེ་ཅིག་གི་ རང་འཁོད་ལུ་ཡོད་པའི་སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་སྟོན་མི་འདི་ མི་སྡེ་
ཨིནམ་སྟེ་བཟུ་དགོ།

༡༡༠. གལ་སྲིད་ སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ གཅིག་ལས་
མང་བའི་མི་སྡེ་གི་འཆང་སྟེ་ཡོད་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་
གཙུག་ཅན་གྱི་གྲོས་འདེབས་ཐོག་ མི་སྡེ་གང་རུང་ཅིག་ སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་སྟོན་མི་སྡེ་ གལ་
གཏོགས་འབད་བཟུག་དགོ།

༡༡༡ གཤམ་སྲིད་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༠༧ པ་དང་ ༡༡༠ པའི་འོག་ལུ་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་
མ་ཚུགས་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་འདི་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་མི་སྡེ་བཙུགས་དགོ།

སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྦྱོང།

༡༡༢. མི་ངོམ་ཅིག་གིས་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་སྦྱོང་ལེན་ནིའི་དོན་ལུ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཚེད་ཏུ་བཀོད་
མི་སྡེ་ག་བཀོད་ལྟར་ ཐོབ་སྦྱོང་གོས་འཆར་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་སྤུལ་དགོ།

༡༡༣. སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ ཐོབ་སྦྱོང་གོས་འཆར་
སྤུལ་ཐངས་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༥༧ པ་ལས་ ༤༥ པ་ཚུན་འཁོད་ཡོད་པའི་བྱ་
རིམ་ཚུ་ལུ་གནས་དགོ།

**རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སྙན་བཤོ་བཤའི་
གན་རྒྱ།**

༡༡༤. སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་གྱི་ཐོན་ཁུངས་གྱི་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སྙན་
བཤོ་བཤའི་གན་རྒྱ་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༡ པ་ལས་ ༡༤ པ་ཚུན་དང་ དོན་
ཚན་ ༢༥ པ་ལས་ ༢༢ པ་ཚུན་ འཁོད་དེ་ཡོད་པའི་བྱ་རིམ་ཚུ་ལུ་གནས་དགོ།

ལེའུ་ ༡ པ།

འབྲ་མཉམ་དང་སྦྱི་སྦྱོམས་གྱི་ཁེ་སྙན་བཤོ་བཤའ།

༡༡༥. རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྡེ་བྱུང་བའི་ཁེ་སྙན་ཚུ་ འབྲ་
མཉམ་དང་སྦྱི་སྦྱོམས་ཐོག་བཤོ་བཤའ་འཐོབ་དགོཔ་འདི་ སྦྱོན་དབྱེད་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྦྱོང་
དང་ཁེ་སྙན་བཤོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ཚུ་གི་ཆ་ཤས་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན།

༡༡༦. སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་
ལག་ལེན་འཐབ་སྡེ་བྱུང་བའི་ཁེ་སྙན་ཚུ་ འབྲ་མཉམ་དང་སྦྱི་སྦྱོམས་ཐོག་བཤོ་བཤའ་འཐོབ་དགོཔ་
འདི་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སྙན་བཤོ་བཤའི་གན་རྒྱའི་ ཆ་ཤས་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན།

༡༡༧. རྒྱལ་ཡོངས་རྩོམ་གཙོ་ཅན་གྱིས་མཐུན་སྦྲིལ་དང་ལྷ་རྟོག་འབད་དེ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་
ལེ་ཕན་ཚུ་ འདྲ་མཉམ་དང་སྤྱི་སྤོམས་ཐོག་བགོ་བཤའ་འཐོབ་དགོལ་ངེས་བརྟེན་བཟོ་དགོ།

༡༡༨. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ལུ་ ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གྲངས་སྟུ་ བཅའ་ཡིག་ནང་གསལ་བཀོད་འབད་
མི་ལྟར་ དངུལ་འབྲེལ་ཡང་ན་ དངུལ་འབྲེལ་མེན་པའི་ལེ་ཕན་ཚུ་ ཡང་ན་གཉིས་ཆར་ཚུད།

༡༡༩. རྒྱལ་ཁམས་གྱི་ནགས་ཚལ་སྤུང་སྦྱོབ་ས་ཁོངས་དང་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་མེན་མི་ལས་བསྐྱེལ་ལེན་
འབད་བའི་ རིགས་རྒྱུན་གྱི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་
པའི་དངུལ་གྱི་ལེ་ཕན་ཚུ་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ་ནང་བཅུགས་དགོ།

༡༢༠. མི་སྡེ་ཚུ་གིས་གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ་ དུན་བརྟེན་སྟེ་བཞག་མི་ བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་དང་འབྲེལ་
བའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་བརྩིས་པའི་ རྩོད་སྟེ་ནགས་ཚལ་ནང་གི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་
ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་དངུལ་གྱི་ལེ་ཕན་ལས་ མོས་མཐུན་ཐོག་
གི་ཆ་ཤས་ཅིག་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ་ནང་བཅུགས་དགོ།

༡༢༡. སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་
འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་ དངུལ་གྱི་ལེ་ཕན་ལས་ཆ་ཤས་ཅིག་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་
ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ་ནང་བཅུགས་དགོ།

༡༢༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༡༡ པ་ལྟར་ རྒྱལ་ཡོངས་རྩོམ་གཙོ་ཅན་འདི་ སྤར་སྲོལ་
ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་སྤྱོད་མི་ཨིན་ཚེ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་
ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་དངུལ་གྱི་ལེ་ཕན་ཚུ་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་
བཤའི་མ་དངུལ་ནང་བཅུགས་དགོ།

སློབ་རིག་རྒྱུ་དོན་གྱི་ཐོབ་དབང་།

༡༢༣. ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ནང་ལུ་ སློབ་རིག་རྒྱུ་དོན་གྱི་ཐོབ་དབང་ གང་རུང་གི་
དོན་ལུ་ ལཱ་བ་འབདམ་ད་ ཁྲིམས་དོན་འབྲེལ་བྱུང་ཚུ་ ཆེད་དུ་བཀོད་དགོ།

༡༢༤. ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་མེད་ཚེ་ གློ་རིག་རྒྱ་དངོས་ལུ་ ལུ་བ་འབད་བའི་སྐབས་
ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་གི་མཐུན་སྦྱིག་བཟོ་དགོ།

༡༢༥. གལ་སྲིད་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༢༤ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གན་རྒྱའི་མཐུན་སྦྱིག་བཟོ་བ་
མེད་ཚེ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ དེ་འབྲེལ་གྱི་སྐར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་སྦྱོང་དེ་ ཁྲིམས་
འགལ་སླེ་བརྩི་འཛོག་འབད་དགོཔ་དང་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༥༧ པ་དང་འཁྲིལ་བའི་
ཉེས་ཆད་ཕོག།

༡༢༦. གློ་རིག་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་གི་དོན་ལུ་ ལུ་ཡིག་ཕུལ་བའི་འདི་འཕྲོ་ལས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་
དོན་ཚན་ ༡༢༤ པ་ལྟར་དུ་ མཐུན་སྦྱིག་བཟོ་ནི་འགོ་བཙུགས་དགོ།

༡༢༧. མཐུན་སྦྱིག་ ག་དེ་མཚོགས་མཚོགས་ མཐའ་བཅད་འབད་དགོཔ་དང་ དེ་ཡང་ དེ་བརྩམ་མའི་
ཐོབ་དབང་ གནང་ནི་ལུ་ དགག་ཆ་འབད་ནིའི་དུས་ཚོད་མ་རན་པའི་སྐབས་ལས་ མཐའ་བཅད་
འབད་དགོ།

ལེའུ་ ༡ པ།

འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ།

འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ།

༡༢༨. འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ་འདི་ ད་ལས་སར་ ཁྲིམས་དང་བསྐྱུན་པའི་
མ་དངུལ་སླེ་ ཁྲིམས་མཐུན་བཟོམ་ཨིན།

༡༢༩. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ལྷ་རྟོག་འོག་ལུ་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་
མ་དངུལ་གྱི་བདག་སྐྱོང་དང་འཛིན་སྐྱོང་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་འབབ་དགོ།

མ་དདུལ་གྱི་དགོས་དོན།

༡༣༠. འབྲུག་གི་ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དདུལ་འདི་ གཤམ་འཁོད་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

- (༡) འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྔ་རིགས་སྣ་ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྲོད་ནི་དང།
- (༢) རྩོད་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་ནི།

མ་དདུལ་ལུ་ཕན་གོགས།

༡༣༡. འབྲུག་གི་ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དདུལ་གྱི་འབྲུང་ཁྲུངས་དེ་ཡང།

- (༡) རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་སྲུང་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་དང་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་མེན་མི་ལས་བསྐྱེ་ལེན་འབད་མི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་གི་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྲོད་ལས་བརྟེན་པའི་དདུལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཚུ་དང།
- (༢) མི་སྡེ་ཚུ་གིས་གོང་འབྲེལ་བཏང་སྟེ་ཡུན་བརྟན་སྟེ་བཞག་མི་ བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་བཙུན་པའི་ རྩོད་སྟེ་ནགས་ཚལ་ནང་གི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་གི་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྲོད་ལས་བརྟེན་པའི་དདུལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཚུ།
- (༣) སྤར་སོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་གི་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྲོད་ལས་བརྟེན་པའི་དདུལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཚུ།
- (༤) རྩོན་དཔུང་གོ་རིམ་རྒྱབས་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་བའི་རྒྱབས་ རྩོད་དགོ་མི་བྱ་རིམ་གྱི་འཐུས་དང་འགན་ལེན་གྱི་འཐུས་ཚུ།
- (༥) རྩོགས་རམ་དང་ ཞལ་འདེབས་ ཡང་ན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ ཡང་ན་ ཕྱི་རྒྱལ་ལས་འབྲུང་བའི་མ་དདུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ།
- (༦) རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཡོད་པའི་དེ་བརྩམ་མའི་འབྲུང་ཁྲུངས་གཞན་ཚུ།

ཕྱིས་ལྷ་དང་ཕྱིས་ཞིབ།

༡༣༢. འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ ལེ་པན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ་གྱི་ཕྱིས་ཞིབ་འདི་ ད་ཡོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ ལྟར་འབད་དགོ།

ལེའུ་ ༧ པ།

ཐོ་དེབ་དང་ འཛིན་ཐོ་ དེལས་ མཚུག་བསྐྱེལ།

ཐོ་དེབ།

༡༣༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༢(༢) པ་དང་ ༡༢(༣) པ་དང་འཁྲིལ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་ གཙོ་ཅན་གྱིས་ རིགས་རྒྱུན་དང་ རྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་བདེ་དོན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་རྐྱེ་ལྷན་ རིགས་སྒྲིའི་ གནས་སྤུང་གཞི་མཛོད་ཚུ་ བསྐྱ་གསོག་འབད་དགོ།

༡༣༤. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ བཅའ་ཡིག་ནང་ལུ་གསལ་བཀོད་འབད་མི་ལྟར་ རིགས་རྒྱུན་ ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་གི་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་བཀོལ་སྤྱོད་འབད་ བངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ལ་གསལ་ཡོད་མི་ཐོ་དེབ་ཅིག་རྒྱུན་རྒྱུང་འབབ་དགོ།

འཛིན་ཐོ།

༡༣༥. རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཡིག་ནང་གསལ་བཀོད་འབད་མི་ལྟར་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཡང་ན་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ཚར་མི་ཚུའི་ འཛིན་ཐོ་ཚུ་རྒྱུན་རྒྱུང་འབབ་དགོ།

༡༣༦. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༣༥ པའི་འོག་གི་ འཛིན་ཐོ་གི་འབྲེལ་བཅའ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ གསལ་བཀོད་འབད་བའི་དུས་ཡུན་ནང་འཁོད་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་སྤྱོད་དགོ།

༡༣༧. རྒྱལ་ཁབ་ ཡང་ན་ ཚན་རིག་གི་ནང་ རིགས་སྐྱ་གསར་འཕྲོག་གི་མི་ངོམ་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་ ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་བཅོལ་འཛོག་ལུ་ གནས་དེབ་དཔེ་ཚད་ ཚུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ཕྱིས་སྤྱོད་དགོ།

༡༣༤. ལོ་ཐོག་གི་རིགས་གསར་བཏོན་ ཡང་ན་ ཚམས་ཀྱི་བད་སྐྱལ་བྱིན་མི་ མི་ངོམ་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་
ཅིག་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་ འདི་གི་དཔེ་ཚད་ཚུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ཅེས་སྤྱོད་དགོ།

༡༣༥. རིགས་སྐྱོལ་ཚོགས་དང་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཚུ་ བསྐྱུ་གསོག་འབད་མི་ མི་ངོམ་
ཡང་ན་ ལས་སྡེ་ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་གཙོ་ཅན་ངོ་ཚབ་ལུ་ དཔེ་ཚད་ཅེས་སྤྱོད་དགོ།

རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་མཚུགས་བསྐྱེལ་གཏང་བཅངས།

༡༤༠. གཤམ་སྤོང་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ཐོབ་སྤྱོད་
འབད་ཚར་མི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ མཚུགས་བསྐྱེལ་གཏང་ནི་ལྟོ་འདོད་ཡོད་ཚེ་ སྤྱོད་མི་འདི་
གིས་ སོ་སོ་སྡེ་ལ་བཟེད་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ཚར་མི་ཚུ་
རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་ལོག་སྤྱོད་དགོ།

༡༤༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འདི་དོན་ཚན་ ༡༤༠ པ་དང་འཁྲིལ་ གཤམ་སྤོང་རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་
ཀྱིས་དགོས་ཚེ་ སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་དེ་འཕྲོ་ལས་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་མཚུགས་བསྐྱེལ་གཏང་བའི་
རྒྱུ་བྱེད་བཏོན་དགོ།

ལེའུ་ ༡༠ པ།

ལྷ་རྟོག་དང་བསྐྱར་སྤྱོད།

བསྐྱར་སྤྱོད་འགོ་དཔོན།

༡༤༢. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་གནང་བ་གོལ་ཐོག་
བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འདི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་འགོ་དཔོན་ཚུ་ བསྐྱར་སྤྱོད་འགོ་དཔོན་སྡེ་བསྐྱོ་བཞག་
འབད་དགོ།

༡༤༣. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་
བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་གཞུང་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་
རྒྱུ་བྱེད་ཚུ་ལེན་ཚོགས།

གསང་བའི་གནས་ལུགས།

- ༡༤༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་གི་ བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་ གསང་བའི་གྲངས་སྲུ་བརྩི་འཛོག་
འབད་བའི་གནས་ཚུལ་ག་ར་ ཉེན་སྲོབ་འབད་དགོ།
- ༡༤༥. ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ཚུ་གིས་ གསང་བའི་གྲངས་སྲུ་བརྩི་འཛོག་འབད་བའི་ སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་
གྱི་བདེ་དོན་ཚུ་ གནང་བ་མེད་པའི་མི་ངོམ་གང་རུང་ལུ་ ཐོབ་སྲོད་བཀག་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་
ཡོངས་སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་སྲུད་གཞི་མཛོད་ལུ་ ཐོབ་སྲོད་བཀག་དམ་འབད་དགོ།
- ༡༤༦. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༤༥ པ་ལུ་མ་ལྟོས་པར་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་
སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ཚུ་གི་ཁེ་ཕན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་
གནས་སྲུད་གཞི་མཛོད་ནང་ལས་ དུས་དང་དུས་སྲུ་ གནས་ཚུལ་དཔར་བསྐྱུན་འབད་ཚོགས།

ལྷ་རྟོག་དང་ལུལ་འཚོལ།

- ༡༤༧. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་ གྲོས་འདེབས་དང་
འཁྲིལ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཚུའི་ཐོབ་སྲོད་
དང་བཀོལ་སྲོད་གྱི་ ལྷ་རྟོག་དང་ལུལ་འཚོལ་གྱི་དོན་ལུ་ ས་མཚམས་སྒྲིབ་རོམ་འཛིན་འབད་དགོ།
- ༡༤༨. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁ་ལས་ཐོབ་སྲོད་འབད་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་བཀོལ་སྲོད་འབད་མི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་
ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཁའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ཐོབ་སྲོད་འབད་འབད་མ་ཡིན་མ་ཅེས་བརྟན་
བཟོ་དགོ།

ཞིབ་དཔྱད་གྱི་དབང་ཚད།

- ༡༤༩. བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ཅིག་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ཞིབ་དཔྱད་འབད་ནི་ནང་ཇེས་པར་
མཁོ་བའི་ དབང་ཚད་ཤིལ་པོ་ཡོད།

༡༥༠. བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་གྱིས་ མི་ཅིག་ལུ་ཚུད་གཞི་གི་སྐོར་ལས་རྒྱུ་ཆ་ཡོད་པ་བརྩམ་མཐོང་ཚེ་
དྲི་དཔུང་དང་ བདེན་ལུངས་ དཔང་པོ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ཡིག་ཆ་དང་ ཀི་དེབ་ འཛིན་ཐོ་དང་
དངོས་པོ་ཚུ་གིས་གསལ་ལུ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ འབོད་བཀུག་འབད་ཚོགས།

༡༥༡. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ ཁྲིམས་བསྟར་སྲོད་འབད་མི་ལས་སྡེ་གང་རུང་ཅིག་ ལས་
བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་གི་དབང་ཚད་ཚུ་སྲོད་ནི་ལུ་གོགས་རམ་ལེན་ཚོགས།

ཨང་གནས་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་འཛིན་ཐོ་སྲོད།

༡༥༢. ཁྲིམས་འདུན་ལས་བཅན་འཚོལ་བཀའ་འཕྲིན་ཡོད་པའི་ བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ལུ་ ནམ་རང་
འབད་རུང་ཨང་གནས་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་ལུ་ ཐོབ་སྲོད་འབད་ཚོགས་དང་ དེ་དོན་ལུ་གསང་ཚིག་
དང་གསང་ཡིག་ སློག་རིག་མཉེན་ཆས་ ཡང་ན་ སྲ་ཆས་དང་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་གོ་
རྟོགས་ནང་ མཁོ་བའི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཚུ་སྲོད་དགོ།

སྐྱེལ་འབྲེན་བཀའ་གཞི་ བཅན་འཚོལ་དང་བཅན་ལེན་འབད་ནི་དབང་ཚད།

༡༥༣. གལ་སྲིད་ བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ལུ་ སྐྱེལ་འབྲེན་ཅིག་ནང་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ལུ་
གཞོན་འགེལ་འཐབ་པའི་བསྐང་ཡོད་པའམ་ འཐབ་ཚར་བའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ལུངས་ ལཱ་ཆས་
འཛིན་ཐོ་ ཡིག་ཆ་ ཡང་ན་ ཅུང་མཉམ་གཞན་སྐྱེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལཱ་ན་པའི་དོགས་པ་འཆར་ཚེ་ དེ་
བརྩམ་མའི་འགོ་དཔོན་གྱིས་ ངོས་འཛིན་གྲུབ་པའི་ ཞིབ་དཔུང་སྐོར་དང་ ཐོན་འཛུལ་ས་སྐོར་ནང་
ལུ་ སྐྱེལ་འབྲེན་བཀའ་གཞི་བཟླ་བཟླ་དཔུང་འབད་ཚོགས།

༡༥༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དོན་ཚན་ ༡༥༢ པ་ལྟར་ བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་བཟླ་བཟླ་དཔུང་
འབད་མ་ད་ སྐྱེལ་འབྲེན་འདི་ གཞོན་འགེལ་འཐབ་ནི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་བསྐང་ ཡང་
ན་ འཐབ་ཚར་བའི་རྒྱ་མཚན་ལཱ་ན་པའི་སྤང་བ་འཆར་ཚེ་ སྐྱེལ་འབྲེན་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ལུངས་
ཚུ་དང་ ལཱ་ཆས་ འཛིན་ཐོ་དང་ གཞོན་འགེལ་འཐབ་པའི་སྐྱེལ་བྱེད་བཟུབ་པའི་ གཞན་རྒྱ་ཆས་
བཅན་ལེན་འབད་ཚོགས།

འཇུག་བ་དང་ བཙན་འཚོལ་ དེལས་ བཙན་ལེན་གྱི་དབང་ཚད།

༡༥༥. གཤམ་སྲིད་ བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་ བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་གི་ གཞོན་འགོལ་ཅིག་ས་གནས་ཅིག་ནང་ འཐབ་ནི་ཡིན་པའི་ རྒྱ་མཚན་ཅན་ལུ་ཡིད་ཆེས་འདྲོངས་པ་ཅིན་ འགོ་དཔོན་འདི་གིས་ ཁྲིམས་འདུན་ལས་ ས་གནས་འདི་ནང་འཇུག་ཏེ་ བཙན་འཚོལ་འབད་ཚོག་པའི་ བཀའ་འཕྲིན་གྱི་ལུ་བ་སྤུལ་ཚོག།

༡༥༦. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༥༥ པའི་འོག་ལུ་ གནང་ཡོད་པའི་བཀའ་འཕྲིན་འདི་གིས་ བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ལུ་ དབང་ཚད་སྲོད་ཚོག་པ་དེ་ཡང་།

- (༡) ས་གནས་འདི་ནང་ བཙན་འཚོལ་དང་ གཞོན་འགོལ་འཐབ་པའི་ རྒྱ་མཚན་ཅན་ལུ་ ཡིད་ཆེས་འདྲོངས་ཚུགས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ འཕྲུལ་ཆས་ ཡིག་སྐོ་ཡང་ན་ གཞན་ཅ་ཆས་གང་རུང་ བཙན་ལེན་འབད་ནི་ ཡང་ན་ བཏོན་གཏང་ནི་དང་།
- (༢) གཞོན་འགོལ་འཐབ་ཡོད་མེད་ བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ རེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ས་གནས་འདི་ནང་ལས་འཐོབ་པའི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་ཡོད་ཅ་ཆས་གང་རུང་ འབག་ནི།
- (༣) རྒྱུང་བསྐྱབས་བཟོ་ནི་ དཔེ་དེབ་གི་འདྲ་བཤུས་རྒྱབ་ནི་ ཡང་ན་ དཔེ་དེབ་ནང་ལས་ དཔེ་འདྲེན་བཏོན་ནི་དང་ ས་གནས་ ནང་ལས་ཐོབ་པའི་ ཅ་ཆས་རྒྱུ་འབག་ནི།

ལེའུ་ ༡༡ པ།

གཞོན་འགོལ་དང་ཉེས་བྱ།

རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ ཁྲིམས་འགཤམ་ཐོབ་སྲོད།

༡༥༧. མི་ངོམ་ཅིག་གིས་ བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ སྲོན་དབྱེད་ཀྱི་གན་རྒྱ་ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ རྒྱ་དངོས་སྲོ་བཤུད་ཀྱི་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཚད་ལྡན་རྒྱ་དངོས་སྲོ་བཤུད་ཀྱི་གན་རྒྱ་མ་བཟོ་བར་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་

སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཐོབ་སྟོན་ ཡང་ན་ བཀོལ་སྟོན་འབད་ཚེ་ མི་ངོམ་དེ་ལུ་ དམིགས་བསལ་
གྱི་གནད་ཁྲུངས་ཚུ་དང་གནས་སྤངས་དང་བསྟུན་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ཉེས་ཆད་
དང་རྒྱུད་འབྲས་ཚུ་སླིན་དགོ།

༡༥༥. སྲུང་སྲོལ་ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ཚོག་ན་མ་གཏོགས་ མི་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་
དགོངས་དོན་ཚུ་དང་མ་འཁྲིལ་བར་ ཤེས་བཞིན་དུ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་གི་ ཐོབ་སྟོན་གྱི་གོ་སྐབས་སྟོན་ཚེ་ དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་ཁྲུངས་
ཚུ་དང་གནས་སྤངས་དང་བསྟུན་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ ཉེས་ཆད་སླིན་དགོ།

གནང་བ་མེད་པའི་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་སྟོབ་བཤུད།

༡༥༧. སྟོན་མི་ཅིག་གིས་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྟོན་འབད་ཚེ་མི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁྲུངས་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚུ་ ༡༡ པ་ལས་འགལ་ཏེ་ རྩ་ཕན་གཞན་མི་ཅིག་ལུ་
ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དང་ ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྟོན་དོན་ལུ་སྟོབ་བཤུད་འབད་ཚེ་ དམིགས་
བསལ་གྱི་གནད་ཁྲུངས་ཚུ་དང་གནས་སྤངས་དང་བསྟུན་ བཅའ་ཡིག་ ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་
ཉེས་ཆད་སླིན་དགོ།

༡༦༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚུ་ ༡༡ པ་དང་ ༡༥༧ པ་ལུ་མ་གྲོམ་པར་ ཞིབ་འཚོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་
དང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ སྟོབ་རིག་གི་དོན་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ ཐོབ་སྟོན་དང་
པར་སྐྱེད་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གནང་བ་བྱིན་དགོ།

སྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་གི་ དཔེ་དང་ དཔེ་ཚད་ མ་སྟོན་མི།

༡༦༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚུ་ ༡༩མ པ་དང་ ༡༩༥ པ་ དེ་ལས་ ༡༩༧ པ་དང་འཁྲིལ་ སྐྱེ་
ལྷན་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཀྱི་དཔེ་དང་ དཔེ་ཚད་མ་སྟོན་པའི་ མི་ངོམ་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་
གང་རུང་ཅིག་ལུ་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྲིལ་གཞི་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་མི་དང་འཁྲིལ་ ཉེས་ཆད་ཕོག།

༡༤༢. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༤༡ པའི་འོག་གི་ འབྲེལ་ཡོད་སྐྱེ་ལྷན་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཀྱི་དཔེ་དང་ དཔེ་ཚད་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཚན་ལུ་ ཕྱི་སློབ་ལྷོ་

ལེའུ་ ༡༩ པ།
སྤྱི་ཚུགས།

ཕྱིའི་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས།

༡༤༣. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ ཕྱིའི་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་འོས་འབབ་ཚན་གྱི་ལས་སྤྱི་ཚུ་གི་
སྐོར་ལས་ ཕྱིའི་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཚུ་དང་ གཞན་འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ཁྲིམས་ཚུ་དང་
འཁྲིལ་ཏེ་ འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོ།

འགན་ཁུལ་ཉེན་སྲོབ།

༡༤༤. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ དང་སེམས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ འགན་ཁུལ་བསྟར་སློབ་
འབད་མི་ཅིག་གིས་ འགན་ཁུལ་བསྟར་སློབ་འབད་བའི་སྐབས་འབད་ཚར་མི་ ཡང་ན་ འབད་མ་
ཚུགས་མི་ལུ་བརྟེན་པའི་ འགན་འཁྲིལ་མི་ཕོག།

ཡིན་རུང་ དེ་ནང་འཁོད་པའི་ཉེན་སྲོབ་འདི་གི་ མི་ངོམ་ཚུ་གིས་ རང་སེམས་འགན་ཁུལ་སྐབ་ལྷོ་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ ངན་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱིལ་མི་ཚུ་ལུ་མི་འགབ།

བཙའ་ཡིག་བཙུམས་ནིའི་དབང་ཚད།

༡༤༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱིས་ བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ལས་མ་འགལ་བར་
བཙའ་ཡིག་འདི་ བཙའ་ཁྲིམས་བསྟར་སློབ་འབད་བའི་ཉེན་མ་ལས་ ཟླ་ངོ་རྒྱལ་གི་ནང་འཁོད་བཟོ་
དགོ།

འཕྱི་སློབ།

༡༤༦. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལུ་ ལ་སྐོར་བྱུང་པར་ ཡང་ན་ ཚ་མེད་བཙམས་ཀྱི་སྐོར་ལས་
འཕྱི་སློབ་འབད་ནིའི་དབང་ཚད་འདི་ སྤྱི་ཚུགས་ཉུག་ཅིག་ལུ་ཡོད།

ཚིག་དོན་གྱི་དབང་ཚད།

༡༤༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་རྫོང་ཁ་དང་དབྱིན་སྐད་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ གོ་དོན་མ་འདྲ་བའི་གནད་རེ་འཕྲོན་
ཚེ་ རྫོང་ཁ་གི་གོ་དོན་ལུ་ ཆགས་སུ་བཟུང་དགོ།

ངེས་ཚིག་

༡༤༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ལུ་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི།

(༡) “ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཡང་ན་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆར་སྲོད་མི་དང་སྲོད་མི་བར་ན་
སྤ་གོང་བདེ་འཕྲོད་གནད་བ་དང་ཚུགས་མཐུན་གྱི་སློལ་ས་ ཁ་འཆམ་པའི་ཁ་ཚིག་ཚུ་ཡོད་
པའི་འགན་འཛིན་ལུ་གོ།

(༢) “སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་” ཟེར་མི་འདི་ དཔྱེད་དང་ མ་འོངས་པའི་ནང་
རིགས་སྣ་དང་ རིགས་ དེ་ལས་ འདིའི་ཆུགས་ལས་བརྟེན་པའི་ དཔལ་འབྱོར་ ཚན་
རིག་དང་ ལམ་སྲོལ་ལུ་ ཁེ་ཕན་ཡོད་མི།

(༣) “རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཐོབ་སྲོད་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཚུ་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ནང་ ཡང་ན་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་མེན་པའི་ས་ཁོངས་
ནང་ལས་ཐོབ་མི་གང་ལྟར་ཡང་ སྤྱེ་ལྷན་འཕུལ་རིག་འཇུག་བྱུང་བཅིས་པའི་ རིགས་རྒྱུན་
ཡང་ན་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱེ་ལྷན་རྣམས་སྲོད་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་ ཡང་ན་ གོང་འཕེལ་
གྱི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལུ་གོ།

(༤) “ཐོབ་སྲོད་གོས་འཆར་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཡང་ན་ གཉིས་ཆར་འཕྲོད་ཀྱི་ལུ་ཚིག་ལུ་གོ།

(༥) “སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ལུ་ཐོབ་སྲོད་” ཟེར་མི་འདི་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་ འབྲེལ་བ་
ཡོད་པའི་སྤྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁུངས་བཀོལ་སྲོད་འབད་དེ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་
ལུ་བཀོལ་སྲོད་འབད་ནི་ལུ་གོ།

- (6) “སྐྱེ་ལྷན་གྱི་ཐོན་ཁུངས་” ཟེར་མི་འདི་ རིན་ཐངས་བསྐྱེམས་པའི་ཐོན་དངོས་མ་བརྩེ་བར་
སྲེ་ཤིང་ སེམས་ཅན་ སྤར་བ་སློབ་ཆགས་ ཡང་ན་ དེ་ཚུའི་ཡན་ལག་གམ་ དེ་ཚུ་གི་
རིགས་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་རྩུབ་དང་ དངོས་སུ་སྦྱོང་བའམ་ སྦྱོང་ནིའི་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ རིན་
ཐངས་ཅན་གྱི་ཞོར་ཐོན་དངོས་པོ་ལུ་གོ།
- (7) “འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སྙན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་རིགས་
རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤར་སློབ་ཤེས་ཡོན་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆ་རའི་ཞིབ་འཚོལ་
དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྦྱོང་ལས་བརྟེན་པའི་ དངུལ་འབྲེལ་ཁེ་སྙན་ལེན་ནི་དོན་ལུ་ གཞི་
བཙུགས་འབད་མི་མ་དངུལ་ལུ་གོ།
- (8) “ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གཞུང་ ཡང་ན་ ཚུ་ཕན་གཞན་གང་རུང་
གིས་ སློ་རིག་རྒྱ་དངོས་གྱི་ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ལས་ གནང་བ་མེད་པར་ བྱ་སྐྱོ་རྒྱ་རྒྱལ་
མཐུན་གྲུབ་པའི་རྩེས་སུ་ མི་མང་གི་མཐའ་དོན་ལུ་ སྤར་སྦྱོབ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ སྲེ་ཤིང་
རིགས་སྤྱ་སྦྱོང་ནིའི་ཐོབ་དབང་ཅན་གྱི་ ཐབས་ལམ་ལུ་གོ།
- (9) “མི་སྤེའི་བྱ་རིམ་” ཟེར་མི་འདི་ སྤར་སློབ་ཤེས་ཡོན་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ལྷན་
ཐོན་ཁུངས་འདི་ ས་གནས་གྱི་བདག་འཛིན་པ་རྩུ་གིས་ ཁོང་རའི་སྤར་སློབ་ཤེས་ཡོན་
བཀོལ་སྦྱོང་འབབ་ནི་དོན་ལུ་ ལུགས་སློབ་དང་བྱད་ཚོས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ མི་མང་གམ་
གཏོགས་ཐོག་ལས་ བཟོས་པའི་བྱ་རིམ་དང་ ཁེ་སྙན་བགོ་བཤའི་དོན་ལུ་ ཉུང་མཐའ་
ལུ་ སྲ་གོང་བརྟེན་འཕྲོད་གནང་བ་དང་ རང་དབང་གི་གནང་བ་ལེན་ནི་ དེ་ལས་ ལྷོགས་
མཐུན་གྱི་སྐྱོལ་ས་ ཁ་འཆམ་པའི་ཁ་ཚིག་གཞི་བཙུགས་འབད་ནིའི་ ལཱ་རིམ་གསལ་ཏོག་
ཏོ་འཁོད་མི་བྱ་རིམ་ལུ་གོ།
- (10) “ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་” ཟེར་མི་འདི་ ཐོན་སྐྱེད་འགོ་དང་པ་ཐོབ་མི་གསར་བཟོ་
འབད་དེ་ བཙོང་བརྟུབ་བཟོ་ནི་ལུ་དམིགས་པ་བསྐྱེད་མི་ཞིབ་འཚོལ་ལུ་གོ།

(༡༡) “ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྡོད་” ཟེར་མི་འདི་ སློ་རིག་གི་དངོས་པོའི་ཐོབ་དབང་ཚུ་ ཚོང་སྐྱུར་
ཐོག་ ཡང་ན་ ཚོག་ཐམ་ཡང་ན་ ལམ་ལུགས་གཞན་གྱི་ཐོག་ལས་ ཡང་ན་ ཐོན་སྐྱེད་
གོང་འཕེལ་འགོ་བཙུག་ནི་ ཚོང་ལམ་ཞིབ་འཚོལ་འགོ་བཙུག་ནི་ ཡང་ན་ ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་
གྲུབ་འབྲས་འབྲུང་མི་གང་རུང་ཅིག་ ཚོང་སྐྱུར་འཐབ་ནི་དོན་ལུ་ ལུ་ཚོག་ཕུལ་ནི་བརྩིས་
པའི་ལེན་ནི་ ཡང་ན་ སློ་ནི་ལུ་གོ།

(༡༢) “འབྲུང་ཇུས་” ཟེར་མི་འདི་ རང་བཞིན་ལྷགས་ཀྱིས་ ཡང་ན་ འདུ་སྦྲོར་འབད་ཐོག་
ཡང་ན་ ཐབས་ཤེས་གཞན་ཐོག་བཟོས་པའི་ བརྒྱད་འཛིན་ལུ་ཕན་པའི་ཇུས་ཕྲན་མེད་
རུང་ རིགས་རྒྱན་གྱི་འབྲུང་འབྲས་ལས་འཐོན་མི་ ཡང་ན་ སྐྱེ་ལྷན་ནམ་ རིགས་རྒྱན་
ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་བཙུན་བཞུ་བ་ལས་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མི་སྐྱེ་ལྷན་ཇུས་སྦྱོར་གྱི་འདྲེས་ཇུས་ལུ་གོ།

(༡༣) “བསྐྱར་སྦྱོད་འགོ་དཔོན་” ཟེར་མི་འདི་ནང་ འགག་སྡེའི་འགོ་དཔོན་དང་ ཅད་མ་འགོ་
དཔོན་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟེ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་འགོ་དཔོན་ ཉགས་ཚལ་
འགོ་དཔོན་ དེ་ལས་ གཞན་རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་ གྱིས་ ངོས་འཛིན་འབད་དེ་
ཡོད་པའི་ ཁྲིམས་བསྐྱར་སྦྱོད་ཀྱི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ ཚུད་པ་ཨིན།

(༡༤) “རང་བཞིན་ས་ཁོངས་མིན་པའི་གནས་སྤངས་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་
རང་བཞིན་གནས་ས་མིན་པར་ ལྷི་ལ་གནས་རྒྱགས་པའི་གནས་སྤངས་ལུ་གོ།

(༡༥) “རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷན་ཇུས་སྦྱོར་དང་
བན་དོན་གསོག་ ཐངས་ལུ་མ་ལྟོས་པར་ རིགས་རྒྱན་གྱི་བན་དོན་དང་ སློག་ཆགས་
དང་འབྲུང་ཇུས་ཚུ་གི་བརྒྱད་འཛིན་དངོས་ཆས་ ཚུ་གི་འཇུག་ཐངས་བརྩིས་པའི་ སློ་ཤིང་
སེམས་ཅན་ ཡང་ན་ ཕྲ་རབ་སློག་ཆགས་ ག་ཅིག་ལས་ཨིན་རུང་ བརྒྱད་འཛིན་ལུ་ཕན་
པའི་ཇུས་ཕྲན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལུ་གོ།

(༡༦) “འབྲུག་གི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་མངའ་ཁོངས་ནང་ལས་ཐོབ་
པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་དང་ འབྲུག་གི་ཕྱི་ལས་ཐོབ་རུང་ འབྲུང་ཁུངས་འབྲུག་གི་
ནང་ལས་འབད་མི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ལུ་གོ།

- (༡༡) “རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པའི་ གནས་སྤངས་ལུ་གོ།
- (༡༢) “སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་བདེ་དོན་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་གནས་སྤྱད་ལྟེ་བ་དང་ དཔེ་སྐྱེན་དབང་འཛིན་” ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་ཚུ་ བསྐྱེད་གསོག་དང་ བསྐྱེད་ལེན་ བདེན་ཁུངས་ བདེན་དཔྱད་ བརྗེ་སོར་ འབྲེལ་མཐུན་ དེ་ལས་ གནས་སྤྱད་བརྗེ་སོར་འབད་ནིའི་གཞི་སྒྲུགས་ཅིག་ཨིན། འདི་ནང་ སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་མ་སྐྱོ་དང་ འབྲུག་གི་སྐྱེད་ལྷན་རིགས་སྤྱི་དཔེ་ཚད་ཀྱི་མ་སྐྱོ་སྐྱོ་ཤིང་དང་ སེམས་ཅན་ཚུའི་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ དེ་ལས་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་བརྗེ་པའི་ གནས་སྤྱད་གཞི་མཛོད་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།
- (༡༣) “སྤྱོ་ཤིང་རིགས་སྤྱི་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་ སྤྱོ་ཤིང་གི་རིགས་སྤྱི་གང་རུང་ ཡོངས་རྫོགས་ལུ་གོ།
- (༡༤) “སྤྱོ་གོང་བདེ་འཕྲོད་གནང་བ་” ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་སྤྱོད་མི་ཚུ་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ཚུ་གི་གནང་བ་ལེན་ནིའི་བྱ་རིམ་ལུ་གོ།
- (༡༥) “ཐོབ་དབང་འཆང་མི་” ཟེར་མི་འདི་ སྤྱོ་ཤིང་རིགས་སྤྱི་ཅིག་གི་ སྤྱོ་རིག་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ རང་བཞིན་ ཡང་ན་ ཞུམས་མཐུན་མི་ངོམ་ལུ་གོ།
- (༡༦) “བཅའ་ཡིག་” ཟེར་མི་འདི་ བཅའ་ཞུམས་འདིའི་དོན་ལུ་བཀོད་པའི་ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་གཞི་ལུ་གོ།
- (༡༧) “དཔེ་ཚད་སྤྱོ་སོར་གྱི་ལག་ཁྲེར་” ཟེར་མི་འདི་ བཅའ་ཞུམས་འདིའི་དོན་ཚུ་ ༡༩ པའི་ འོག་ལུ་ རིགས་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་ཚུ་གི་དཔེ་ཚད་ཚུ་ སྤྱོ་བཤུད་ལྷན་ཐབས་འབད་ནི་དོན་ལུ་ སྤྱོད་མི་ལག་ཁྲེར་ལུ་གོ།

(੨੯) “སྔོན་དབྱེད་ཀྱི་གན་རྒྱ” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་ པའི་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ ཡོན་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆ་ར་སྤྱོད་མི་དང་སྤྱོད་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ འགོ་ ཐོག་བརྟུག་ཞིབ་ཀྱི་ཞིབ་འཚོལ་གོ་རིམ་དང་ ཚོང་ལམ་གཞི་བཅུགས་འབད་ནི་དེ་མིགས་ པ་བསྐྱེད་དེ་ གོང་འཕེལ་ ཡང་ན་ ཞིབ་འཚོལ་འོས་འབབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ བཟོ་ཡོད་པའི་ འགན་འཛིན་ལུ་གོ།

(੩੦) “མཚུངས་ཚོས་གཞན་མེད་པའི་ལམ་ལུགས་” ཟེར་མི་འདི་ སྡེ་ཤིང་རིགས་སྣ་ཚུ་སྲུང་སྐྱོབ་ འབད་ནི་གི་ལམ་ལུགས་དབྱེ་བ་ལུ་གོ།

(੩੧) “ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་ནི་” ཟེར་མི་འདི་སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྣ་འི་ཆ་ཤས་ཚུ་ཐབ་ལམ་གི་ཐོག་ ལས་ ལག་ལེན་དང་མགྲོགས་ཚད་སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྣ་ལུ་རིང་གི་དོན་ལུ་མར་ཉམས་མ་ བཅུག་པ་བཞག་སྟེ་འཕམ་དང་ལྷུགས་ཀྱི་མི་རབས་རིམ་པའི་མཐའ་དོན་ལུ་དགོ་འདོད་ དང་རེ་འདོད་ཚུ་འགྲུབ་ནི་འོས་འབབ་རྒྱུན་སྐྱོང་འབད་ནི་ལུ་གོ།

(੩੨) “སྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁྲུངས་དང་འབྲེལ་བའི་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་” ཟེར་མི་འདི་ སྐྱེ་ལྷན་དང་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ དེའི་བྱང་ཚོས་ སན་ཁྲུངས་ བྱ་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་སྡེ་ ཡང་ན་ མི་ངོམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ གསར་གཏོད་ དེ་ལས་ གོམས་སྲོལ་ལུ་གོ།

(੩੩) “སྤྱོད་མི་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲུང་ སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆ་རའི་ཐོབ་སྤྱོད་ལུ་ ཡང་ན་ བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ལེན་ མི་རང་བཞིན་ ཡང་ན་ ལྷིན་མ་མཐུན་མི་ངོམ་ལུ་གོ།

(੩੪) “རིགས་རྒྱུན་བཀོལ་སྤྱོད་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་ག་ ཅི་ཡིན་རུང་འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི་ ཡང་ན་ ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆ་ར་ འབད་ནི་ལུ་གོ།

སྒྲོན་ཚིག།

མཐའ་འཁོར་ཚན་དན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང།
ས་གཏེར་ལོར་བྱའི་ཕྱེ་བྲག་ཁངས་མི་ཚོད།
འཚོ་རྟེན་འབྲུ་སྣ་དགུ་དང་སྒོམ་ལོར་རིགས།
ཡུལ་བཟང་གྲུ་བཞིའི་གསེར་གྱི་གཞོང་ནང་ཡོད།

འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྡན་རིགས་སྣའི་བཅའ་ཁྲིམས་དེ།
རྒྱལ་ཁབ་སྤྱིར་ཕན་བཟུང་སྤྱོད་བྱུང་བ་ལས།
རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཙན་ངེས་གཏན་བཟོ་བའི་ཐོག།
མི་མང་ཐོབ་དབང་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག།

ཉམས་སྲུང་ཡུན་བརྟན་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལྟ།
རིགས་སྣ་གསར་པ་དང་ཉམས་སྲུང་ལེགས་སྦྱར་དང།
སྲར་སྒོལ་ཤེས་ཡོན་སྤུས་ཚད་ཅན་གྱི་ཐོག།
སོ་ནམ་ཞིང་པའི་ཐོབ་དབང་གོང་འཕེལ་ཤོག།

སྐྱེ་ལྡན་ཐོན་ཁུངས་སྲར་ལས་གོང་འཕེལ་ཐོག།
ཚུལ་བཞིན་གྲུབ་པའི་དངོས་ལུ་ལག་ལེན་གྱིས།
དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕེལ་འབྲུག་གི་མི་སྡེ་ནང།
ཡུན་བརྟན་ཞི་བདེའི་རྩ་བ་འགྲུབ་པར་ཤོག།